

Activiteitenverslag 2013

Voorwoord

Mevrouw, mijnheer,

De personeelsleden van de FOD Binnenlandse Zaken hebben in 2013 opnieuw alles in het werk gesteld om bij de uitoefening van hun opdrachten de dienstverlening aan de burger te waarborgen en te verbeteren. Het doet mij dan ook veel plezier om u de talrijke verwezenlijkingen in onze verschillende activiteitendomeinen voor te stellen.

Zo is in 2013 al begonnen met de voorbereiding van de federale, gewestelijke en Europese verkiezingen, die op 25 mei 2014 hebben plaatsgevonden.

De protocoldienst heeft de organisatie van de nationale feestdag dan weer afgestemd op de troonsbestijging van koning Filip.

Op het vlak van de veiligheid is er samen met steden en gemeenten gewerkt aan de preventie van brand en diefstal in woningen.

Om de gewelddadige radicalisering tegen te gaan, is de kennis over het fenomeen uitgewisseld en is een nationaal preventieprogramma aangenomen.

In de private veiligheidssector zijn 244 locaties gecontroleerd. In totaal zijn 765 processen-verbaal opgesteld, waarvan de voornaamste voor personeel dat niet beschikt over een identificatiekaart, voor personeel dat niet voldoet aan de opleidingsvereisten en voor café- en dansgelegenheden zonder bewakingslijst of bewakingsovereenkomst.

2013 zal ook herinnerd blijven als een jaar waarin enkele tragische gebeurtenissen hebben plaatsgevonden. Onze personeelsleden hebben daarbij bijzondere inspanningen geleverd om hulp en ondersteuning te bieden aan de slachtoffers en hun naasten, alsook de betrokken diensten van de meest recente informatie te voorzien.

Dit was onder andere het geval bij het treinongeluk met giftige producten in Wetteren, waar de Civiele Bescherming versterking op het terrein heeft verleend aan de brandweer. De provinciale fase van de noodplanning is onmiddellijk afgekondigd en de gouverneur heeft de bestrijding van de ramp gecoördineerd. Het Crisiscentrum heeft de lokale overheden ondersteund bij het beheer van de noodsituatie en bij de crisiscommunicatie. Er is een evaluatie gehouden waaruit verbeterpunten zijn geïdentificeerd voor de noodplanning en het crisisbeheer op het vlak van informatie-uitwisseling, opleiding en alarmering.

Ook bij de storm Xaver en de kettingbotsing op de A19 is de provinciale fase van de noodplanning afgekondigd en heeft de Civiele Bescherming bijstand geleverd om deze noodsituaties onder controle te krijgen. Bij deze twee rampen is de informatie aan de burgers voor het eerst gebeurd met versterking van het zogenaamde Team D5, specialisten die de lokale overheid ondersteunen op het vlak van crisiscommunicatie aan de bevolking.

Om ons te beschermen tegen mogelijke risico's, zijn onder meer een nationaal noodplan voor een grootschalige stroompanne en een nationaal actieplan voor natuurbranden tot stand gekomen.

Om bosbranden beter te kunnen beheren, is trouwens een akkoord gesloten voor de inzet van Franse brandblusvliegtuigen bij natuurbranden op het Belgisch grondgebied.

Voorts zijn procedures opgestart voor de aankoop van een telegeleide robot voor verkenningsopdrachten in een mogelijk besmette omgeving en van een drone die via sensoren en camera's informatie verzamelt die nuttig is voor het beheer van een incident.

Er zijn in 2013 twaalf natuurrampen erkend, waarvoor de slachtoffers een financiële tegemoetkoming kunnen ontvangen. Er is meer dan 14 miljoen euro aan schadevergoedingen toegekend en uitbetaald. De bevoegdheden in verband met rampenschade worden in 2014 overigens geregionaliseerd.

Op het vlak van vreemdelingenzaken is de focus bij het terugkeerbeleid gelegd op illegale vreemdelingen die overlast veroorzaken of gekend zijn voor inbreuken op de openbare orde.

Een samenwerkingsprotocol over de registratie van personen die verklaren niet-begeleide minderjarige vreemdelingen te zijn, biedt hun een betere bescherming.

Daarnaast heeft België zich geëngageerd tot een structureel hervestigingsprogramma, waarbij bescherming is geboden aan 100 vluchtelingen (vooral Burundezen en Congolezen) die zich in bijzonder precaire situaties bevonden in hun herkomstregio's.

Het aantal asielaanvragen is in 2013 met 26 % gedaald. Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen heeft meer dan 18.000 beslissingen genomen, waarvan 4.937 tot bescherming, een record in absolute cijfers. Door de daling van het aantal asielaanvragen en de stijging van het aantal beslissingen is de achterstand met 4.500 dossiers verminderd.

Het aantal asiel- en migratieberoepen is lichtjes gedaald, vooral vanwege de vermindering van het aantal

asielberoepen. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft in totaal 21.072 arresten gewezen in 2013, ongeveer evenveel als in 2012. Op 28 maart 2013 heeft de Raad de kaap van 100.000 arresten gerond. Met veel genoegen nodig ik u uit ons activiteitenverslag van 2013 te lezen. Heeft u vragen, suggesties of opmerkingen, dan zijn die welkom op onze informatiedienst.

Isabelle Mazzara
Voorzitster van het directiecomité
Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken

Civiele veiligheid

De Civiele Veiligheid organiseert de hulpverlening voor de burgers bij ongevallen, brand en rampen. Ze coördineert het project 112, ondersteunt de brandweer en beheert de operationele eenheden van de Civiele Bescherming.

Civiele bescherming

De Civiele Bescherming, dat zijn 450 beroepsmensen en 600 vrijwilligers die 24u/7d beschikbaar zijn. Ze zijn actief in zes operationele eenheden verspreid over het Belgische grondgebied. Dankzij gespecialiseerde teams en zwaar en specifiek materieel biedt de Civiele Bescherming versterking aan de brandweer om de bevolking te helpen bij rampen en biedt zij logistieke ondersteuning aan de politie.

Interventies

Van alle interventies van de Civiele Bescherming in 2013, is de meest opvallende ongetwijfeld die bij het spoorwagongeval tussen Schellebelle en Wetteren.

Op zaterdag 4 mei 2013, rond twee uur 's ochtends, zijn zes wagons van een goederentrein ontspoord. Ze bevatten acrylonitril, een ontvlambare en kankerverwekkende vloeistof. De schok heeft een ontploffing teweeggebracht, gevolgd door een grote brand. Een deel van de vloeistof is in de riolen gestroomd, waar een chemische reactie heeft geleid tot het vrijkomen van giftige gassen. Tweeduizend mensen zijn geëvacueerd, terwijl anderen in hun woning zijn gebleven.

De zes eenheden van de Civiele Bescherming hebben gedurende meerdere dagen actief deelgenomen aan de hulpverlening:

- Inzet van de Turbo Jet om de brandende wagons af te koelen met een waterwolk en de andere wagons te bedekken met een schuimtapijt, om de verdamping en ontbranding van het acrylonitril te vermijden.
- Lediging van een bassin van het waterzuiveringsstation van Wetteren met pompen met hoog debiet, om er tijdelijk drie miljoen liter vervuild bluswater op te slaan in afwachting van de komst van een tankschip, alsook overpompen van het vervuild water van het bassin naar het tankschip.
- Indijking met zandzakken van een beek waarin vervuild bluswater was gelopen, verstikking van de giftige producten met een schuimtapijt en verwijdering van het vervuild water door het in een vacuümtank te zuigen.
- Regelmatige staalnames en tests van water- en luchtstalen tijdens de pompwerkzaamheden.
- Controlemetingen door gespecialiseerde agenten in de mogelijk door de giftige dampen besmette huizen, voor de bewoners naar huis konden terugkeren.
- Voorbereiding van 400 drinkwaterzakjes en de verdeling ervan aan de inwoners die hun huizen niet konden verlaten.
- Levering van perslucht en gaspakken voor de teams van BASF en van de brandweer die in het puin aan het werk waren.
- Terbeschikkingstelling van een minibus voor het vervoer van geëvacueerde personen.

Ambulances 2.554 keer uitgereden

Sinds mei 2013 beschikt de operationele eenheid van de Civiele Bescherming van Jabbeke over een ambulancedienst. Omdat deze dicht bij de autosnelweg A10-E40 ligt, maakt deze bijkomende ambulancepost het mogelijk om een betere dienstverlening te bieden aan de omliggende bevolking, volgens het principe van de snelste adequate hulp.

Op 1 september 2013 is de operationele eenheid van Brasschaat opnieuw met een ambulancedienst gestart. Deze twee nieuwe ambulancediensten komen bij de al bestaande diensten in Liedekerke en in Crisnée. De ambulanciers van de Civiele Bescherming zijn gecertificeerd door de FOD Volksgezondheid en komen tussen op vraag van de noodoproepcentrales 112/100.

Kenniscentrum

Het Federaal Kenniscentrum voor de Civiele Veiligheid (KCCE) is bevoegd voor de organisatie van de opleidingen voor de leden van de hulpdiensten en de uitwerking van standaard operatieprocedures (SOP).

Duikcongres voor de hulpdiensten

Het eerste "Duikcongres voor de hulpdiensten" op 26 april 2013 heeft 200 personen samengebracht. Er zijn ervaringen uitgewisseld tussen de duikers uit verschillende hulpdiensten, alsook met de Cel Vermiste Personen en het Disaster Victim Identification Team van de federale politie waarmee ze regelmatig samenwerken. In de toespraken zijn de risico's benadrukt die verbonden zijn aan opsporingen onder water (aard van de plaats, stroomsnelheid, diepte, water- en luchttemperatuur enz.). Het is immers essentieel dat elke duiker de gevaren kent waaraan hij blootgesteld kan worden (decompressieongevallen, bacteriële besmettingen enz.) en de manieren om die te vermijden.

Dag van de ontzetting

Op 19 oktober 2013 is in Brugge de tweede "Dag van de ontzetting" georganiseerd met als thema het trein- en tramverkeer. Er hebben 200 mensen aan deelgenomen van de brandweer, de Civiele Bescherming, de NMBS, Infrabel, de spoorwepolitie en een constructeur van spoorwegmaterieel.

Het doel was een doeltreffende samenwerking tot stand te brengen tussen al deze actoren, met het oog op de uitwerking van een standaard operatieprocedure voor de redding van - al dan niet gewonde - onder het puin geknelde personen bij een ongeval op een spoorweg. Deze nieuwe standaard operatieprocedure zal de hulpdiensten in staat stellen om de specifieke gevaren van dit soort interventie (elektrocucie door kabels van geknakte bovenleidingen, brand door brandbare elementen van de voertuigen enz.) te vermijden en een veilige tussenkomst te garanderen.

"Summer Class" voor brandweerofficieren

De eerste editie van de "Summer Class" voor brandweerofficieren heeft plaatsgevonden van 26 tot 30 augustus 2013 op de Campus Vesta (opleidingscentrum voor het personeel van de hulpdiensten van de provincie Antwerpen). De 24 Franstalige en Nederlandstalige deelnemers hebben vijf dagen lang gewerkt rond diverse thema's als leiderschap, bevelvoering, binnenbrandbestrijding en gevaarlijke producten.

Subsidies aan de brandweerscholen

In 2013 heeft de Civiele Veiligheid bijna zeven miljoen euro uitgekeerd aan de brandweerscholen ter ondersteuning van de opleiding van brandweerlieden en agenten van de Civiele Bescherming.

- Antwerpen: € 1.075.173,88
- Waals-Brabant: € 62.084,75
- Brussel: € 417.534,38
- Henegouwen: € 495.802,44
- Limburg: € 476.108,84
- Luik: € 1.053.631,05
- Luxemburg: € 353.149,36
- Namen: € 348.321,14
- Oost-Vlaanderen: € 1.007.931,74
- Vlaams-Brabant: € 525.722,92
- West-Vlaanderen: € 1.172.551,44
- Totaal: € 6.988.011,96

Brandweer

In 2013 telt België 250 brandweerkorpsen. De hervorming heeft tot doel hun werking te verbeteren en aldus de veiligheid van de burgers te verhogen. Dit gebeurt door ze te groeperen in 34 hulpverleningszones om de middelen onderling te verdelen en de uitgaven te rationaliseren. De 34 prezones vormen een tussenstap in de uitvoering van deze hervorming.

Tool voor zonale risicoanalyse

Eind januari 2013 hebben de 34 prezones een laptop gekregen met een tool voor risicoanalyse, alsook een opleiding om deze tool te kunnen gebruiken.

Via deze software kunnen ze verschillende gegevens registreren en gebruiken, namelijk personeel, materieel, terugkerende risico's (gebaseerd op statistieken van incidenten van de voorbije jaren) en punctuele risico's (fabrieken, ziekenhuizen enz.). De software focust op twee hoofdfunctionaliteiten:

- een globale beeldvorming van de verschillende risico's van een prezone,
- de uitvoering van berekeningen en simulaties die essentieel zijn voor de goede dagelijkse werking van een prezone of die kunnen helpen bij het nemen van bepaalde strategische beslissingen, zoals:
 - o de tijd waarin een brandweer- corps op de plaats van een incident kan geraken, de plaatsen die hij niet kan bereiken in een bepaalde tijd en de plaatsen die een andere kazerne sneller kan bereiken,

- o een simulatie van de impact van wege werken of andere gebeurtenissen op de tijden om ter plekke te geraken,
- o de plaatsen waar het wenselijk is dat nieuwe kazernes worden gebouwd en de impact van de oprichting, de verplaatsing of de sluiting van een kazerne.

Minimale normen voor persoonlijke beschermingsmiddelen

In een koninklijk besluit zijn de beschermingsmiddelen vastgelegd die de hulpverleningszones ter beschikking moeten stellen van de brandweerlieden, in functie van de interventie waaraan ze deelnemen en de risico's die deze interventie inhoudt. De gemeenten kunnen een subsidie krijgen van 75 % van de prijs voor de aankoop van beschermingsmiddelen via de geglobaliseerde fondsen. De prezones kunnen eveneens hun federale dotatie gebruiken voor deze uitrusting.

De individuele basisuitrusting bestaat uit:

- een beschermende vest en broek,
- interventieschoenen,
- een brandweerhelm met lamp,
- beschermende handschoenen,
- een positioneringsriem en/of gereedschapsriem.

Naargelang de risico's zijn er twee varianten op de individuele basisuitrusting:

- de technische uitrusting,
- de kledij voor dringende medische hulp.

De reglementering voorziet ook aanvullende beschermingsmiddelen die zich in minstens één van de interveniërende voertuigen moeten bevinden: warmtecamera, explosiemeter, radioactiviteitdetector enz.

Verder moet elke brandweerman uitgerust zijn met een radio tijdens een brandinterventie. Wanneer hij blootgesteld wordt aan een ontplofingsrisico, moet hij uitgerust zijn met een specifieke ATEX-radio (ATmosphères EXplosibles). Bij een interventie voor de redding van personen moeten radio's aanwezig zijn in het voertuig om er de brandweermannen die er een nodig hebben, mee te kunnen uitrusten.

Het koninklijk besluit is onderhandeld met de vakbonden en opgesteld in nauwe samenwerking met de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Werking van prezones en hulpverleningszones

Eind 2013 is de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid gewijzigd om tegemoet te komen aan bepaalde vragen van het terrein of bepaalde technische onjuistheden te corrigeren.

De belangrijkste wijzigingen:

- De prezones die klaar zijn, kunnen hulpverleningszones worden vanaf 1 januari 2014.
- De prezones kunnen personeel aan- werven vanaf 1 januari 2014.
- De hulpverleningszones kunnen vanaf 1 januari 2014 partnerschaps- overeenkomsten afsluiten met andere hulpverleningszones, maar ook met de operationele eenheden van de Civiele Bescherming, de politiezones, de provincies enz.

Materieel

De FOD Binnenlandse Zaken zorgt ervoor dat de brandweer en de Civiele Bescherming uitgerust zijn met materieel en beschermingsmiddelen die betrouwbaar en adequaat zijn, de beschikbare technologische nieuwigheden bevatten en getest zijn.

Smart@fire

Begin 2013 is het Europees project "Smart@fire" gestart. De doelstelling bestaat in het ontwikkelen van vernieuwende persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) aan de hand waarvan de interventiechefs vanop afstand informatie over hun teams en hun omgeving kunnen controleren. Deze informatie, gemeten met in de kledij geïntegreerde sensoren, zullen hun toegestuurd worden via een draadloos netwerk. Het gaat bijvoorbeeld om:

- fysiologische parameters (hartslag, bloeddruk, lichaamstemperatuur enz.),
- omgevingsindicatoren (temperatuur, giftige gassen enz.),
- de staat van het pak zelf en van andere apparatuur van de gebruiker.

Via het project wordt aan de markt gevraagd een product te ontwikkelen dat nog niet bestaat en het op grote schaal te produceren. Als het ontwikkelde prototype voldoet aan de vereisten, kan het na een testfase gezamenlijk aangekocht worden in Europa (meerdere landen), wat de prijs van het nieuwe product kan drukken.

Telegeleide robot

Verkenningsoopdrachten in een mogelijk besmette omgeving worden momenteel uitgevoerd door vier gaspakdragers en het personeel dat hen helpt bij het aan- en uittrekken van hun pak en hun uitrusting decontamineert. Deze manier van werken kan vereenvoudigd worden door landrobots ("Unmanned Ground Vehicle") die vanop afstand bediend worden en uitgerust zijn met een camera en detectoren die de aanwezigheid van radioactiviteit en explosieve of gevaarlijke gassen kunnen vaststellen. De Civiele Veiligheid heeft dan ook een procedure opgestart voor de aankoop van een dergelijke robot.

Drone

De Civiele Veiligheid heeft eveneens een procedure opgestart voor de aankoop van een drone ("Unmanned Aerial Vehicle"). Het gaat om een vliegend platform dat uitgerust is met sensoren en camera's om de voor het beheer van de ramp gewenste informatie te verzamelen. Dit toestel kan gemakkelijk getransporteerd worden in een voertuig en binnen de tien minuten opstijgen. Het kan gebruikt worden ter ondersteuning van operationele opdrachten zoals:

- een overzicht krijgen en in kaart brengen van de plaats van een incident,
- een overzicht opstellen van de bij een industrieramp vrijgekomen gevaarlijke stoffen,
- vermiste personen opsporen.

Brandblusvliegtuigen

Naar aanleiding van de omvangrijke bosbranden in 2011, heeft België een Europees akkoord gesloten met het oog op de inzet van Franse brandblusvliegtuigen bij bosbranden op het Belgisch grondgebied. Op maandag 22 april 2013 hebben een Canadair en een Tracker meermaals hun lading water gelost in de Hoge Venen om een voor deze oefening aangestoken gecontroleerde brand te blussen. Terwijl de Civiele Bescherming de Tracker met water heeft bevoorradad op de taxibaan van de luchthaven van Luik (Bierset), heeft de Canadair in scheervlucht rechtstreeks zes ton water "getankt" uit het meer van Eupen (Weserstuwdam). Deze oefening van zeer grote omvang heeft de doeltreffendheid van luchtmiddelen aangetoond bij de bestrijding van grote natuurbranden in België.

Internationaal

De Civiele Veiligheid neemt enerzijds deel aan buitenlandse opdrachten die opgezet worden in het kader van B-FAST (Belgian First Aid & Support Team) en levert anderzijds een bijdrage aan de werkzaamheden van de Europese Commissie op het vlak van de versterking van het Mechanisme voor civiele bescherming van de Europese Unie.

Rampenbeheer: versterking van het Europees beleid

Op 10 december 2013 heeft het Europees Parlement een nieuwe wetgeving goedgekeurd over het Mechanisme voor civiele bescherming van de Europese Unie. Dit betekent een grote vooruitgang voor de hulpverlening aan slachtoffers van rampen, zowel op Europees niveau als voor de rest van de wereld.

De meest opvallende vernieuwing is de creatie van een reserve van interventiemiddelen (teams en uitrustingen), die de lidstaten vrijwillig ter beschikking stellen en die de Commissie op elk moment kan mobiliseren in het kader van een gezamenlijke Europese interventie (de zogenaamde "voluntary pool").

Bovendien officialiseert de nieuwe wetgeving het bestaan van het Emergency Response Coordination Centre (ERCC) van de Commissie dat in mei 2013 geopend is. Dit operationeel orgaan van het Mechanisme is 24u/7d beschikbaar. Het dient als informatie coördinatieplatform in noodsituaties naar aanleiding van rampen. Verder inventariseert en beheert het de standaard interventiemiddelen van de lidstaten die ingezet kunnen worden.

EUBelmodex: eerste Europese rampoefening in België

Om de experts en de modules in het kader van het Europees Mechanisme voor civiele bescherming te trainen en te evalueren, organiseert de Europese Commissie regelmatig grootschalige oefeningen.

Van 25 tot 28 oktober 2013 heeft een dergelijke oefening plaatsgevonden op diverse plaatsen in en rond de haven van Antwerpen.

Naar aanleiding van vele overstromingen door een zware storm op de Noordzee vraagt België de hulp van het Europees Mechanisme voor civiele bescherming. Vier hulpverleningsteams uit vijf Europese landen – een 70-tal hulpverleners – hebben onze hulpdiensten bijgestaan met:

- de zuivering van het water van een kanaal (de overstromingen hadden immers het watervoorzienings-systeem vervuild) en de verdeling van dit water in de vorm van water- zakjes,
- de evacuatie per boot van de slachtoffers die naar het dak van hun ondergelopen huizen gevlucht waren,
- de analyse en bestrijding van de door de storm veroorzaakte chemische vervuiling,
- de redding van vermiste of rond- dolende personen.

Noodoproepcentrales 112/100

In samenwerking met de FOD Volksgezondheid, de geïntegreerde politie en de nv ASTRID, zet de Civiele Veiligheid zich in om de werking van de noodoproepcentrales 112/100 te verbeteren (procedures, technologie en personeel).

Personeel

In 2013 zijn 121 operatoren aangeworven om het personeel van de hulpcentra 112/100 en van de Communicatie- en Informatiecentra van de geïntegreerde politie (CIC 101) aan te vullen. De basisopleiding van de operatoren is verbeterd en de meertaligheid is aangemoedigd.

Op 1 oktober 2013 zijn de laatste gemeentelijke operatoren van de hulpcentra 112/100 federale ambtenaren geworden. De federalisering heeft gezorgd voor een harmonisering van de kwaliteit van het beheer van het personeel en de diensten die in de hulpcentra 112/100 geboden worden. Tijdens de overgangperiode hebben de gemeentelijke operatoren actualiseringsopleidingen gevolgd.

Verhuis hulpcentrum West-Vlaanderen

Op 23 april 2013 is het hulpcentrum 112/100 van Brugge (West-Vlaanderen) verhuisd van de brandweerkazerne in de Pathoekeweg naar het gebouw waar het centrum 101 van de geïntegreerde politie al zat. Het centrum is bovendien overgestapt naar de nieuwe CAD-technologie van ASTRID (Computer Aided Dispatching).

Technologie en procedures

De dispatchingtechnologie van de nv ASTRID is aangepast om de oproepen gemakkelijker te kunnen zoeken en te herbeluisteren en zo het systeem gebruiksvriendelijker te maken. Bovendien is de cartografie uitgebreid om de plaats van een incident gemakkelijker te lokaliseren.

“Geen gezever, alleen noodoproepen”

In het kader van de campagne “geen gezever, alleen noodoproepen” hebben alle noodoproepcentrales en meer dan 400 partners in juni 2013 promomateriaal gekregen over het correct gebruik van de noodnummers. Het doel is het aantal nutteloze of ongepaste oproepen naar de noodoproepcentrales te verminderen.

Veiligheid en preventie

De Algemene Directie Veiligheid en Preventie heeft als hoofdtaak de veiligheid van de burgers te verbeteren. Zij doet dit op hoofdzakelijk drie manieren:

- door toezicht te houden op de correcte naleving van een aantal specifieke wetten en in geval van inbreuken sancties op te leggen,
- door maximaal in te zetten op preventie en burgers aan te sporen om ook zelf initiatieven te nemen voor meer veiligheid,
- door de lokale overheden te ondersteunen en intens samen te werken met tal van andere partners.

Private veiligheid

Via een strikte reglementering en controle van de activiteiten van de private veiligheidssector worden de privacy en de grondrechten van de burgers maximaal gegarandeerd en beschermd.

Vergunningen en erkenningen

Een eerste opdracht is het afleveren van vergunningen en erkenningen aan de private veiligheidssector voor een periode van vijf jaar. Die kunnen voor eenzelfde periode (bewakingsondernemingen, interne bewakingsdiensten, ondernemingen voor veiligheidsadvies, opleidingscentra) of een dubbele periode (privédetectives, beveiligingsondernemingen) verlengd worden.

Aantal vergunningen op 31/12/2013

- Bewakingsondernemingen: 203
- Interne bewakingsdiensten: 221
- Beveiligingsondernemingen: 872
- Privédetectives: 848
- Opleidingsinstellingen: 68
- Veiligheidsadviseurs: 230

Aantal bewakingsagenten op 31/12/2013

Bewakingsondernemingen:15.702
Interne bewakingsdiensten: 1.964
Veiligheidsdiensten: 960
Totaal: 18.626

Identificatiekaarten

Personen die activiteiten wensen uit te oefenen in de bewakings- of beveiligingssector moeten houder zijn van een identificatiekaart. Deze kaart wordt afgeleverd als de betrokken persoon voldoet aan een aantal strikte voorwaarden.

Aantal overhandigde identificatiekaarten in 2013

- Bewaking
 - o gewone identificatiekaarten: 8.589
 - o met wapendrachtvergunning: 535
 - o tijdelijke identificatiekaarten: 152
- Veiligheidsdiensten: 367
- Beveiligingssector: 778

Controles en inbreuken

Een specifieke inspectiecel voor private veiligheid tracht quasi permanent aanwezig te zijn op het terrein in de drie gewesten en toe te zien op de naleving van de wet op de private en bijzondere veiligheid.

In 2013 zijn in dit kader 244 locaties gecontroleerd. Het overgrote deel van de controles heeft plaatsgevonden binnen de sector van de private bewaking, in het bijzonder het uitgaansmilieu.

In totaal zijn 765 processen-verbaal opgesteld, inclusief de inbreuken die administratief zijn vastgesteld. Het merendeel van deze processen-verbaal is opgesteld door beëdigde inspecteurs van de FOD Binnenlandse Zaken, ongeveer 42 % door de politiediensten.

De meest voorkomende inbreuken voor 2013 zijn:

- personeel dat niet beschikt over een identificatiekaart (208),
- personeel dat niet voldoet aan de opleidingsvereisten (169),
- café- en dansgelegenheden zonder bewakingslijst of een lijst die niet correct gebruikt wordt (81),
- café- en dansgelegenheden zonder bewakingsovereenkomst (66),
- ondernemingen die diensten van een bewakingsonderneming of interne bewakingsdienst aanbieden zonder daartoe vooraf over een vergunning te beschikken (46).

In 2013 is aan 582 processen-verbaal gevolg gegeven:

- Waarschuwing:187 (32 %)
- Minnelijke schikking voorgesteld:234 (40 %)
- Onmiddellijke boeteprocédure:108 (19 %)

In 8 % van de processen-verbaal kon geen sanctie opgelegd worden omdat de inbreuk niet vaststond. In minder dan 1 % van de processen-verbaal kon geen sanctie opgelegd worden omdat de onderneming failliet was voor de afhandeling van het proces-verbaal. In 65 % van dossiers waarin de termijn om in te gaan op een voorstel tot minnelijke schikking is verstreken, is effectief ingegaan op het betreffende voorstel.

Reglementering

Naast het nastreven van een correcte naleving van de reglementering is het eveneens belangrijk om beleidsrisico's te identificeren en lacunes in de regelgeving op te sporen met het oog op de aanpassing van de reglementering. Ook een nauwe samenwerking met de lokale en federale politiediensten blijft een permanente doelstelling bij het uitvoeren van controles.

In 2013 is één vermeldenswaardige wijziging aan de regelgeving doorgevoerd: de toevoeging van de maritieme veiligheidsondernemingen aan het toepassingsgebied van de bewakingswet. Deze ondernemingen oefenen activiteiten uit van toezicht, bescherming en veiligheid aan boord van schepen ter bestrijding en voorkoming van piraterij.

Meer info over private veiligheid op www.vigilis.be.

Voetbalveiligheid

Voetbalveiligheid gaat om het coördineren van het veiligheidsbeleid bij voetbalwedstrijden en het waken over de toepassing van de voetbalwet. Dit laatste vertaalt zich in mogelijke sancties voor clubs en supporters die de

voetbalwet overtreden. Stadioninspecties en adviesverlening aan de clubs vormen ook een belangrijk onderdeel van voetbalveiligheid. Daarnaast is er nog preventie van voetbalgeweld via de subsidiëring van projecten binnen de clubs en de sensibilisering van supporters. Ten slotte is er de internationale samenwerking rond voetbalveiligheid.

In 2013 zijn er 932 administratieve beslissingen genomen tegen supporters die de voetbalwet hebben overtreden. Er zijn 790 stadionverboden opgelegd, terwijl 97 dossiers zonder sanctie zijn afgehandeld. Er is in totaal 346.325 euro aan geldboetes opgelegd. Tegen 3,9 % van de administratieve beslissingen is beroep aangetekend bij de politierechtbank.

Er zijn in 2013 ook 37 controles (30 wedstrijd- en 7 infrastructuurcontroles) uitgevoerd bij de clubs van eerste en tweede klasse om na te gaan of ze de wettelijk vastgelegde veiligheidseisen naleven. In circa 90 % van de gevallen heeft dit geleid tot het opstellen van een proces-verbaal tegen de organisator door een beëdigd ambtenaar van de FOD Binnenlandse Zaken.

Mooi om te weten is dat er 26 startbaners zijn tewerkgesteld bij 13 clubs uit eerste en tweede afdeling. Deze jongeren voeren veiligheidstaken uit.

Daarnaast is er 80.000 euro aan subsidies uitgekeerd aan tien clubs uit eerste afdeling. De gesubsidieerde projecten bereiken een breed maatschappelijk segment aan doelgroepen met een ruime waaier aan sociale en preventieve initiatieven. Deze projecten hebben een impact op de veiligheid, het respect en de fair play en bevorderen de maatschappelijke integratie. Tot slot is er nog eens 20.000 euro gegaan naar de Koninklijke Belgische Voetbalbond om verder te werken aan een beleid dat focust op respect en diversiteit.

Brandveiligheid

De brandveiligheid van gebouwen, voornamelijk op het vlak van de structuur, de bouwmaterialen en de uitrusting, is een andere specialisatie van de Algemene Directie Veiligheid en Preventie. In dat domein coördineert ze de regelgeving voor alle gebouwen die geen eengezinswoning zijn en waakt ze over de toepassing ervan. Ze behandelt eveneens afwijkingaanvragen via de Commissie voor Afwijking. Daarnaast verzekert ze het voorzitterschap en de werking van de Hoge Raad voor beveiliging tegen brand en ontploffing.

Basisnormen en afwijkingen

Nieuw op te richten gebouwen, met uitzondering van eengezinswoningen, moeten wettelijk gezien aan een aantal basisbrandpreventienormen voldoen. De wet voorziet afwijkingen wanneer het onmogelijk is aan die basisnormen te beantwoorden.

In 2013 zijn 369 aanvragen voor afwijkingen ingediend (30 % meer dan in 2012), waarvan 56 specifiek voor industriegebouwen (ook landbouwbedrijven vallen hieronder). De 313 andere aanvragen waren voor appartementsgebouwen, winkels, kantoorgebouwen, scholen enz.

Een beslissing over een afwijkingdossier heeft voor de aanvrager een wettelijke waarde. Ze vervangt namelijk voor dat specifieke gebouw de reglementering op de punten waarvoor een afwijking is toegestaan.

Daarom wordt elk dossier uitvoerig behandeld. Eerst wordt nagekeken of het dossier volledig is (vereiste documenten, motivatie, voldoende alternatieven ...) en dan wordt het advies van de brandweer ingewonnen. De Commissie voor Afwijking beoordeelt vervolgens de aanvragen, waarna het uitschrijven en nalezen van de beslissing volgt.

Wie in 2013 een afwijkingaanvraag heeft ingediend, heeft gemiddeld na iets meer dan vier maanden (meer bepaald 127 dagen) de beslissing in de bus gekregen. Dit is iets langer dan in 2012, maar veel korter dan de 152 dagen in 2011.

Alle informatie over deze reglementering en de afwijkingen daarop is te vinden op www.besafe.be.

Bruggen bouwen

Ouderenvoorzieningen moeten vaak tegelijkertijd aan meerdere wetgevingen voor brandveiligheid voldoen. Om het voor de burger in de toekomst gemakkelijker te maken, is overleg gepleegd met het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) van de Vlaamse Gemeenschap. Het resultaat is een gemeenschappelijk standpunt voor de behandeling van eet- en rusthoeken in de gangen van ouderenvoorzieningen in Vlaanderen. Daardoor kan de behandeling van afwijkingaanvragen voor beide wetgevingen meer gestroomlijnd verlopen.

“De wetgeving over brandveiligheid zit vaak verdeeld over verschillende niveaus. Met onze Vlaamse collega's hebben we samengezeten over de veiligheid van eet- en rusthoeken in ouderenvoorzieningen. Door het gemeenschappelijk standpunt dat we hebben bereikt, maken we het de bouwheren van rusthuizen makkelijker om afwijkingen van de reglementering aan te vragen.” (Stefaan Maekelberg, directeur Brandveiligheid)

Lokale veiligheid

Samen met steden en gemeenten wordt gewerkt aan de lokale veiligheid. Dit gebeurt via preventiemaatregelen, met name tegen inbraak en brand. Het doel is de burger blijvend te sensibiliseren en de nodige middelen te geven zodat hij zelf het initiatief kan nemen om zijn veiligheid te verbeteren.

Staten-Generaal Diefstal in Woningen

Op 21 oktober 2013 is de eerste Staten-Generaal Diefstal in Woningen georganiseerd. Verschillende nationale en lokale partners en de private sector hebben er de krachten gebundeld rond:

- samenwerking,
- technologie en innovatie,
- beeldvorming en analyse.

Het doel was een vernieuwde geïntegreerde visie te ontwikkelen op het beperken van diefstal in woningen. Op basis van de inzichten en conclusies wordt in 2014, samen met de betrokken partners, volop ingezet op acties ter beheersing van dit fenomeen.

Nationaal preventieplan tegen brand en intoxicatie in woningen

In 2013 is het Nationaal Preventieplan "Op weg naar Veilig Wonen 2020" uitgewerkt. Die tekst biedt de prezones en de lokale en federale overheden een referentiekader waarbinnen ze hun brandpreventiebeleid kunnen situeren. Er zijn 13 projecten uitgevoerd die aansluiten op de prioriteiten van dat plan, waaronder de organisatie van de Veertiendaagse van de veiligheid, een tekenwedstrijd voor kinderen van de lagere scholen en de Belgische Brandpreventieprijs.

Lokale veiligheidsplannen

Zonale veiligheidsplannen 2014-2017

In 2013 is gestart met de voorbereiding van de analyse en goedkeuring van de zonale veiligheidsplannen 2014-2017, in samenwerking met de FOD Justitie. Voor het eerst zullen de politiezones hun zonaal veiligheidsplan kunnen indienen via een E-loket.

Strategische veiligheids- en preventieplannen

De strategische plannen (dit zijn de vroegere preventiecontracten en drugsplannen) zijn met zes maanden verlengd van 1 juli tot 31 december 2013. Er is een nieuw koninklijk besluit opgemaakt waarin de strategische plannen voor een periode van vier jaar worden verlengd tot 31 december 2017 en waarin het aantal steden en gemeenten dat over zo'n plan kan beschikken, wordt uitgebreid van 102 naar 109. Het ministerieel besluit met de richtlijnen ter uitvoering van het KB is in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Beleidsoplossingen voor criminele fenomenen

De analyse van criminele fenomenen leidt tot het uitwerken van beleidsoplossingen op federaal niveau. Die oplossingen worden nadien omgezet in concrete projecten.

De algemene directie bevordert onder andere de samenwerking tussen deskundigen, praktijkmensen en academici om de kennis van het fenomeen van de gewelddadige radicalisering uit te breiden. Om deze informatie-uitwisseling mogelijk te maken, is ze in 2013 onder meer overgegaan tot de organisatie van ontmoetingen met afgevaardigden van steden die met de problematiek te maken hebben, informatiesessies in de 29 grootsteden, een studievoormiddag en een internationaal colloquium.

In april 2013 heeft de ministerraad het Preventieprogramma van Gewelddadige Radicalisering aangenomen. Het gaat om de eerste nationale strategie voor de preventie van het radicalisme in België.

In de context van vroegtijdige preventie en met de nadruk op beschermende factoren tegen gewelddadige radicalisering, voert de algemene directie tevens een EU-gesubsidieerd project uit dat nagaat hoe de weerbaarheid van jongeren kan worden versterkt. Hiervoor is een wetenschappelijk onderzoek gelanceerd. Op basis van de onderzoeksresultaten zal in een tweede fase een trainingstool worden ontwikkeld.

Politiebeheer

De Algemene Directie Veiligheid en Preventie ondersteunt het beheer van de 195 politiezones. Zij staat in voor het beheer van diverse materies met betrekking tot de goede werking van deze zones, zoals de wetgeving over de financiering en de boekhouding, de procedures voor aanstelling en evaluatie van de korpschefs, de benoeming- en ontslagprocedures voor hogere officieren en de tuchtprocedures ten opzichte van de korpschefs en de hogere officieren. Daarnaast oefent ze namens de minister van Binnenlandse Zaken ook het specifiek toezicht uit op de

beslissingen van de politie- en gemeenteraden op het vlak van politie.

Kafka-test

Het wetenschappelijk onderzoek van de Universiteit van Gent in 2010 heeft duidelijk aangetoond hoe moeilijk het is om een volledig zicht te hebben op de operationele en administratieve taken van de politiediensten. Deze hebben immers nieuwe taken toegewezen gekregen zonder dat de federale overheid die verantwoordelijk is voor het beheer van de politiediensten daarvan op de hoogte was.

Om een zo volledig mogelijk beeld te hebben van de politionele taken en de operationele inzet van het politiepersoneel, rekening houdend met de bestaande operationele capaciteit, moeten alle federale en regionale overheden voortaan de Federale Politieraad informeren over de invoering van nieuwe reglementaire bepalingen die een impact kunnen hebben op de politiecapaciteit.

“De Algemene Directie Veiligheid en Preventie ondersteunt het beheer van de 195 politiezones. Zij staat in voor het beheer van diverse materies met betrekking tot de goede werking van deze zones.” (Anne Laevens, adjunct van de directeur Politiebeheer)

Geschillen en juridische ondersteuning

Zoals een verzekeringsmaatschappij geschillen afhandelt tussen burgers onderling, doet de Algemene Directie Veiligheid en Preventie dat tussen de federale politie en de burger. Een voorbeeld: wanneer een paard van de federale politie op hol slaat en enkele wagens beschadigt, dan zal de geschillendienst de federale politie vertegenwoordigen bij de afhandeling van het schadedossier.

Minnelijke schikkingen en gerechtelijke procedures

In 2013 is 90 % van de dossiers geregeld via een minnelijke schikking. Dat is minder dan in 2012. Van de negentien gerechtelijke procedures aangevat in 2013:

- heeft de FOD Binnenlandse Zaken elf zaken gewonnen en twee verloren;
- zijn de zes overige dossiers afgesloten met een gedeelde aansprakelijkheid of kon er niet worden bepaald wie aansprakelijk is (gebrek aan bewijsmateriaal).

Rechtsbijstand

In 2013 hebben 80 politieambtenaren kosteloze rechtsbijstand gekregen van het departement: 22 als eiser (benadeelde personen) en 58 als verweerder, van wie 30 in het kader van de toepassing van de SALDUZ-wet (bijstand van een advocaat in het kader van het overleg voorafgaand aan het verhoor).

De rechtsbijstand is bovendien uitgebreid omdat het geweld ten aanzien van het politiepersoneel toeneemt.

Inkomsten en uitgaven

Uitgaven tot schadeloosstelling van derden als slachtoffer van schadelijke handelingen: € 509.114,91;
Onkostenstaat en erelonen van advocaten, deurwaarders en deskundigen: € 479.194,70;
Inkomsten door inning bij aansprakelijke derden of verzekeringsmaatschappijen: € 1.462.775,81.

Juridische ondersteuning

In 2013 is het systeem van de gemeentelijke administratieve sancties (GAS) grondig hervormd. De algemene directie was betrokken bij de wetswijziging en vooral bij de redactie van de koninklijke besluiten. Er is tevens ondersteuning verleend aan verschillende actoren op het terrein.

Crisiscentrum

Het [Crisiscentrum](#) waakt 24u/7d over de civiele en politionele veiligheid, samen met zijn partners: politie- en inlichtingendiensten, hulp- en interventiediensten, federale diensten van de gouverneurs en gemeentelijke, regionale, nationale en internationale overheden.

Elke burger draagt bij tot zijn eigen veiligheid door zich te informeren over risico's en voor te bereiden op noodsituaties. Overheden en burgers nemen samen de dagelijkse veiligheid en de veiligheid bij noodsituaties in handen.

Toezien op de veiligheid

Openbare orde

Het Crisiscentrum ziet toe op de coördinatie van de veiligheid van grootschalige evenementen die een grote impact kunnen hebben op de [openbare orde](#) en op de veiligheid van de bevolking.

In 2013 zijn er 82 rally's georganiseerd zonder noemenswaardige incidenten op het vlak van de veiligheid van de toeschouwers. De aanbevelingen die de [Rallycommissie](#) in 2012 heeft verspreid in een [brochure](#), zijn ruimschoots opgevolgd. Denken we maar aan de strijd tegen overlast of de steeds meer toegepaste invoering van een veiligheidszone van 10 meter die verboden is voor publiek aan weerskanten van het parcours.

Om te waken over de vrijheid om te manifesteren en om de openbare orde te bewaren, zijn 1.119 [manifestaties](#) opgevolgd in 2013, zoals de acties van Femen tegen instellingen of publieke figuren. Er wordt voortaan rekening gehouden met hun nieuwe actiemethodes om de veiligheid van alle [persoonlijkheden en instellingen](#) te garanderen.

Het Crisiscentrum heeft in 2013 ook toegezien op de veiligheid van 3.559 vips die het land bezocht hebben en van 24 personen die bedreigd werden bij de uitoefening van hun functies, vooral politieagenten en magistraten.

Zich informeren

Iedereen draagt bij tot zijn eigen veiligheid en die van zijn gezin door zich te informeren via de officiële kanalen over de risico's en noodsituaties rondom zich. De veiligheidsactoren in België stellen daartoe nuttige informatie ter beschikking.

In september 2013 is de website van het Crisiscentrum in een nieuw jasje gestoken: nieuwe vormgeving en integratie van sociale media voor informatie gericht op de noden van de burger. Via de sociale media kunnen artikels en acties beter onder de aandacht gebracht worden van de volgers.

In december 2013 zijn praktische adviezen voor het gebruik van de sociale media bij [crisiscommunicatie](#) verspreid naar de lokale overheden. Of het nu gaat om informeren, reageren of geruststellen, de sociale media zijn complementair met de andere kanalen voor de alarmering van en de informatie aan de bevolking. Crisiscommunicatie via sociale media zorgt voor betere informatie en meer veiligheid voor iedereen.

Beschermen tegen risico's

Preventieve veiligheidsmaatregelen

Ook in 2013 circuleerden er op internet video's met mogelijke bedreigingen tegen België. In het kader van dergelijke internationale maatschappelijke risico's heeft het Crisiscentrum de (inter)nationale situatie van nabij opgevolgd. Via coördinatievergaderingen heeft het [preventieve veiligheidsmaatregelen](#) genomen die tegemoet komen aan de evaluaties van de bevoegde politie- en inlichtingendiensten om de veiligheid van iedereen te garanderen.

Een voorbeeld van een alarmeringskanaal voor bepaalde bedreigingen of verdacht gedrag is het [Early Warning System](#). Via dat systeem hebben bedrijven en overheden acht berichten uitgewisseld in 2013, vooral in verband met anarchisme en dierenrechtenactivisme.

Naar aanleiding van het vertrek van jonge Belgen naar Syrië, heeft de minister van Binnenlandse Zaken in april 2013 een Task Force opgericht waarvan het Crisiscentrum deel uitmaakt. Deze Task Force ziet toe op het verbeteren van de al bestaande informatie-uitwisseling tussen de verschillende betrokken diensten en op het onderling communiceren over de gerechtelijke maatregelen en de veiligheidsmaatregelen die op lokaal en federaal niveau genomen worden.

Als Belgisch en Europees contactpunt voor de veiligheid van de kritieke infrastructuur, heeft het Crisiscentrum in 2013 geanticipeerd op een Europees reglement dat in werking treedt op 1 januari 2014 en dat oplegt om bepaalde specifieke installaties uit de ruimtevaartsector een bescherming te verzekeren die gelijk is aan die van een kritieke infrastructuur. Een ontwerpregeling tussen België en de Europese ruimtevaartorganisatie, opgesteld met de POD Wetenschapsbeleid, is goedgekeurd door de ministerraad van 19 december 2013.

Noodplan bij elektriciteitspanne

Op het vlak van de elektriciteitsbevoorrading van het land is [het risico op een mogelijke schaarste](#) een gevoelig onderwerp voor de bevolking. Het raakt immers aan het dagelijks leven, de continuïteit, het comfort en de veiligheid van iedereen.

In mei 2013 heeft het Crisiscentrum het "Nationaal noodplan – Stroompanne van grote omvang" voorgelegd aan de ministerraad. Dat plan beoogt de organisatie van een federaal crisisbeheer in geval van een grootschalige stroompanne in het land.

Het Crisiscentrum heeft in samenwerking met Elia en de FOD Economie in oktober 2013 een “Noodplanningsgids – Stroompanne van grote omvang” verspreid. Het doel ervan is toelichting te geven over de elektriciteitssector, de risico's, de gevolgen van een langdurige panne, de bijzondere organisatie van de noodplanning en de verdeling van de verantwoordelijkheden in geval van een noodsituatie.

Beheer van bosbranden

In het voorjaar van 2011 hebben verschillende grootschalige branden in natuurgebieden plaatsgevonden. Op basis van de ervaringen van de Belgische interventiediensten zijn goede praktijken en aandachtspunten opgenomen in een “Nationaal actieplan Natuurbranden” als concrete hulp bij de planning en het beheer van dergelijke noodsituaties.

In 2013 heeft het Crisiscentrum in overleg met deze interventiediensten een “Gids inzake natuurbranden” opgesteld. Op basis van de literatuur, de huidige reglementering en de ervaringen op het terrein, is deze gids een eerste basis die in de toekomst aangevuld zal worden.

Crisisoefeningen voor een optimaal informatiebeheer

Op 22 oktober 2013 is er een [nucleair incident gesimuleerd](#) in de kerncentrale van Electrabel in Doel. Bij deze oefening is de nadruk gelegd op het overleg tussen de crisisbeheerders op het vlak van de beschermingsacties voor de bevolking en de voedselketen, met een beperkte interventie op het terrein. Bij dergelijke complexe noodsituaties met verschillende betrokken overheden, interventiediensten, experts en nucleaire exploitanten, blijken het beheer en de uitwisseling van informatie tussen deze actoren cruciaal.

Naar aanleiding van de ervaringen bij de tien oefeningen die het Crisiscentrum in 2013 heeft georganiseerd en [de grootschalige oefening in 2012 in Tihange](#), zijn concrete acties uitgewerkt. Een beveiligde webtoepassing die helpt bij de besluitvorming is tot ieders tevredenheid getest: gekoppeld aan een cartografie, automatiseert en standaardiseert ze de informatie-uitwisseling tussen de nucleaire crisiscellen en zorgt ze voor een beter begrip van de evaluaties van de experts. De functie van *information manager* bij het crisisbeheer is eveneens als essentieel geïdentificeerd.

Een optimalisering van de instrumenten draagt bij tot een hogere veiligheid. Het cartografisch computersysteem van het Crisiscentrum is in 2013 sterk geëvolueerd: in het kader van de Europese richtlijn Inspire zijn de beginselen van *Web Map Service* (delen van gegevens) geïntegreerd in de applicaties van het Geografisch Informatiesysteem (GIS). Het is nu mogelijk om een beroep te doen op de resultaten van de werkzaamheden van partners, waaronder de gewesten en het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), of om “open source” gegevens te gebruiken om de relevante thema's voor de noodplanning en het crisisbeheer te illustreren.

Informatie en opleiding

Het Crisiscentrum ondersteunt de lokale overheden en de hulp- en interventiediensten op het vlak van de noodplanning om samen in te staan voor de veiligheid van de burgers.

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 heeft [het Hoger Instituut voor de Noodplanning](#) (HIN) in 2013 de burgemeesters geïnformeerd en opgeleid over hun opdrachten en verantwoordelijkheden op het vlak van noodplanning. Tijdens 18 sessies is de boodschap “dit kan ook bij u gebeuren” goed ontvangen.

Het HIN heeft eveneens een gids verspreid over de “Rol van de burgemeester bij het crisisbeheer”. Daarin zijn ervaringen en goede praktijken verzameld. Deze gids reikt nuttige tips en aandachtspunten aan voor de voorbereiding en het beheer van een noodsituatie.

Als centrum voor opleiding en uitwisseling van expertise, wil het HIN lessen trekken uit de noodsituaties die zich voorgedaan hebben en de verzamelde informatie delen met zijn partners om zowel de goede praktijken als de verbeterpunten naar voren te brengen. Op 17 september 2013 heeft het HIN [een uitwisselingsdag georganiseerd over de lessen die zijn getrokken uit het treinongeval in Godinne](#) (mei 2012). Daar zijn flexibiliteit en human resources centraal gesteld bij het crisisbeheer.

Om dergelijke initiatieven tot een goed einde te brengen, heeft het wetenschappelijk comité van het HIN op 30 januari 2013 voor het eerst vergaderd. Het comité draagt bij tot het begrijpen van de noden van het terrein en van de wetenschappelijke wereld om toe te zien op de uitwisseling van expertise en concrete ervaringen die theorie en praktijk samenbrengen. Door aandachtig te blijven voor nieuwe uitdagingen en de lessen uit de ervaringen op het terrein te integreren in de procedures, blijft de veiligheid van de burger gegarandeerd.

Brandweerlieden, artsen, politieagenten, leden van de Civiele Bescherming en communicatoren werken samen in noodsituaties. Voor een doeltreffende organisatie is het essentieel dat iedereen zichtbaar en identificeerbaar is voor de anderen op het terrein. Daartoe heeft de FOD Binnenlandse Zaken sinds 20 december 2013, via de federale diensten van de gouverneurs, een [basisset hesjes](#) ter beschikking gesteld van de gemeenten.

Samenwerken voor veiligheid

Ondersteuning van lokale overheden

Op 14 april 2013 is een bus op de E34 ter hoogte van Ranst van de weg geraakt en enkele meters diep gevallen. De autobus vervoerde 42 personen uit de streek van Volgograd en reed naar Parijs. Deze noodsituatie is in de gemeentelijke fase beheerd door de burgemeester.

In de nacht van 3 op 4 mei 2013 heeft zich in Wetteren een ongeval voorgedaan met een trein die chemische producten vervoerde. Op 3 december 2013 was er een kettingbotsing op de A19 ter hoogte van Zonnebeke. De gouverneurs van respectievelijk Oost- en West-Vlaanderen hebben het beheer van deze twee noodsituaties in handen genomen in het kader van de provinciale fase van het crisisbeheer.

Bij deze drie ongevallen heeft het Crisiscentrum de lokale overheden ondersteund op het vlak van het beheer en van de crisiscommunicatie. Het heeft de situatie continu opgevolgd, informatie verzameld en doorgegeven aan de bevoegde federale en gewestelijke ministers en aan de betrokken Belgische of buitenlandse overheden en diensten. Het Crisiscentrum heeft ook hulp geboden bij een deel van de hulpverleningsoperaties, in samenwerking met de FOD Volksgezondheid en de FOD Buitenlandse Zaken, bij de toegangs- en transportfaciliteiten, bij de ondersteuning van de repatriëring en bij de informatie aan de consulaten en ambassades over hun onderdanen.

Verder heeft het Crisiscentrum actie ondernomen bij de [storm Xaver](#) van 5 en 6 december 2013. De provinciale fase in West-Vlaanderen alsook diverse gemeentelijke fases aan de kust werden afgekondigd. Naast een permanente monitoring van de situatie heeft het Crisiscentrum een inventaris opgemaakt van de ingezette middelen en de evolutie van de weersvoorspellingen en van de werkzaamheden van de verschillende lokale crisiscentra realtime opgevolgd. Op Europees niveau is het *Emergency Response & Coordination Centre (ERCC)* geïnformeerd.

Na het treinongeval in Wetteren heeft het Crisiscentrum ook zijn expertise aangeboden aan de betrokken overheden voor de vele vragen in de fase na het ongeval: juridische en financiële vragen, gezondheid en veiligheid van de hulpverleners enz. De federale dienst van de gouverneur van Oost-Vlaanderen heeft de evaluaties georganiseerd waaraan het Crisiscentrum heeft deelgenomen. Uit deze evaluaties heeft het Crisiscentrum verbeterpunten geïdentificeerd voor de noodplanning en het crisisbeheer, zoals de informatie-uitwisseling tussen partners, de opleidingen "Directeur Commandopost Operaties" en doeltreffende alarmeringskanalen (BE-Alert).

Team D5: versterking bij informatie aan de bevolking

Voor elk van bovengenoemde gebeurtenissen hebben de lokale communicatiemedewerkers kunnen rekenen op versterking door de communicatiedienst van het Crisiscentrum voor advies over crisiscommunicatie, de redactie van persberichten of de opvolging en analyse van de (sociale) media.

In september 2013 is deze ondersteuning op het vlak van crisiscommunicatie gestructureerd door de oprichting van een Team D5, dat gecoördineerd wordt door het Crisiscentrum. Er is een specifieke opleiding gegeven aan een 20-tal medewerkers van gemeenten, federale diensten van de gouverneurs en de FOD Binnenlandse Zaken.

Begin december, bij de kettingbotsing op de A19 en de storm Xaver, is de informatie aan de bevolking voor het eerst gebeurd met versterking van deze vrijwillige (crisis)communicatiespecialisten. Het doel van Team D5 is duidelijk: de betrokken overheid ondersteunen voor een optimale informatie aan de betrokken burgers.

Samenwerking op alle niveaus

Wat het risico op elektriciteitsschaarste betreft, is de samenwerking met de gewesten intensiever gemaakt in 2013. Naast gezamenlijke denkoefeningen zijn synergieën en informatie-uitwisselingen over noodplanning en crisisbeheer verder gestructureerd, met name na de natuurbranden en het treinongeval in Wetteren. Versterkte synergie en samenwerking zijn de sleutels tot veiligheid.

Als internationaal contactpunt heeft het Crisiscentrum in 2013 de grensoverschrijdende samenwerking versterkt. Deze is concreet gemaakt door diverse samenwerkingsovereenkomsten binnen de [Benelux](#) (met een "Memorandum van overeenstemming" dat op 1 november 2013 in werking is getreden en een "Actieplan Senningen" voor 2013-2016) en via deelname aan grensoverschrijdende oefeningen, waaronder [EUBelmodex](#) in oktober 2013.

Modernisering van de alarmeringskanalen

Het Crisiscentrum moderniseert en vult de bestaande alarmeringskanalen aan, zoals [het netwerk van 570 sirenes](#) rond de Seveso- en nucleaire sites. In het kader van het project "[BE-Alert](#)" is in 2013 een webplatform gebouwd via hetwelk een gesproken bericht of tekstbericht kan worden verzonden. De federale diensten van de gouverneurs en 33 pilotgemeenten zullen dit platform testen om de bij een noodsituatie betrokken bevolking optimaal te kunnen verwittigen.

Eind 2013 is ook een nieuwe infrastructuur van het "Contact center" voorgesteld aan de lokale overheden. Er is nauw samengewerkt met de FOD Volksgezondheid om de opdrachten rond informatie aan de slachtoffers en informatie aan de bevolking via eenzelfde infrastructuur te kunnen integreren. Zo kan iedereen beter geïnformeerd worden voor zijn veiligheid.

Instellingen en bevolking

De [Algemene Directie Instellingen en Bevolking](#) (ADIB) waakt over de democratische rechten en de identiteit van de burger. Zij produceert en verdeelt de elektronische identiteitskaart, de vreemdelingenkaart en de Kids-ID. Het Rijksregister, de centrale databank waarin alle bevolkingsgegevens zijn opgeslagen, wordt eveneens door de ADIB beheerd. Verder zorgt deze directie voor een vlot en democratisch verloop van de verkiezingen. De Protocoldienst staat in voor de organisatie van onder andere de nationale feestdag en het Te Deum.

Elektronische identiteitsbewijzen

De ADIB produceert en verdeelt de elektronische identiteitskaart, de Kids-ID en de elektronische verblijfstitels voor vreemdelingen.

Elektronische identiteitskaart

De elektronische identiteitskaart (eID) is een zeer veilige kaart die de burger voor heel wat toepassingen kan gebruiken, waaronder:

- het invullen van zijn belastingaangifte (Tax-on-web),
- het aanvragen van documenten bij de gemeente,
- het aanvragen van een uittreksel uit het Rijksregister,
- het inkijken van zijn pensioendossier,
- het ondertekenen van een huurcontract.

In 2013 zijn er 1.815.710 eID's uitgereikt, gemiddeld dus 4.974 per dag. Sinds het ontstaan van de eID in oktober 2003 zijn er al 17.999.205 kaarten uitgereikt.

Vanaf 1 maart 2014 wordt de geldigheidsduur van de eID verlengd van vijf naar tien jaar. Deze verlenging vermindert de administratieve rompslomp voor zowel de burger als het gemeentepersoneel. De nodige aanpassingen zijn uitgevoerd in 2013.

De eID is een veilig identiteitsdocument. Dankzij een aantal veiligheidskenmerken is de kaart moeilijk te vervalsen. Bij de verlenging van de geldigheidsduur moest absoluut hetzelfde veiligheidsniveau behouden blijven. De verschillende informaticaleveranciers die betrokken zijn bij het productieproces van de eID, hebben hiertoe de nodige technische aanpassingen uitgevoerd.

Kids-ID

De Kids-ID is het elektronische identiteitsdocument voor kinderen jonger dan twaalf jaar. Enkel wie met zijn kinderen naar het buitenland (binnen de Europese Unie) reist, moet tijdig (drie weken voor vertrek) een Kids-ID aanvragen bij de gemeente.

Daarnaast kan de Kids-ID gebruikt worden als toegangkaart tot de bibliotheek of het zwembad, als lidkaart van de sportclub of om zich in te schrijven op school.

In 2013 zijn er 389.034 Kids-ID's uitgereikt. Eind 2013 is 52,47 % van de kinderen jonger dan twaalf jaar in het bezit van een Kids-ID.

Vanaf 31 maart 2014 blijft de Kids-ID geldig tot de vervaldatum, zelfs wanneer het kind de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt.

Vreemdelingenkaart

Van december 2012 tot mei 2013 hebben tien gemeenten deelgenomen aan een proefproject om biometrische gegevens (vingerafdrukken en foto's) aan te brengen op de verblijfstitels voor niet- Europese vreemdelingen.

In juli 2013 zijn verschillende informatiesessies georganiseerd waarop alle gemeenten zijn uitgenodigd. Deze sessies over biometrie zijn positief onthaald.

De veralgemening van de opname van biometrische gegevens is van start gegaan op 1 oktober 2013. Eind 2013 hebben reeds 236 gemeenten de overgang gemaakt en zijn ongeveer 5.000 biometrische verblijfstitels geactiveerd en aan de houder overhandigd.

De ADIB werkt voor dit project samen met de Dienst Vreemdelingenzaken, de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en de FOD Buitenlandse Zaken. Dit zorgt voor schaalvoordelen en een beperking van de kosten.

Op het vlak van uitrusting, installatie en opleiding in de gemeenschappen betekent dit een besparing van ongeveer 4,4 miljoen euro voor de federale regering, die van plan is de gemeenten een subsidie te geven voor de migratie naar het biometrische systeem. Ook voor de gemeenten zal dit zich vertalen in een besparing op het onderhoud van de uitrusting.

eID vervangt SIS-kaart in 2014

Vanaf januari 2014 worden geen SIS-kaarten meer uitgereikt. Hiertoe is zowel op de eID als op de Kids-ID een barcode aangebracht.

Er zijn eveneens twee webservices ontwikkeld. Met de ene kan de Kruispuntbank gegevens over de betrouwbaarheid van de persoon aanvragen. De andere webservice geeft aan of de persoon een elektronische identiteitskaart kan verkrijgen. Kinderen en personen die geen elektronische identiteitskaart kunnen verkrijgen, maar die onderworpen zijn aan de Belgische sociale zekerheid, ontvangen een ISI+ - kaart. Dit is meer bepaald het geval voor grensarbeiders die in het buitenland wonen en in België werken. Hetzelfde geldt voor kinderen, die niet altijd een Kids-ID hebben. De Kids-ID is immers geen verplicht identiteitsbewijs.

Strijd tegen identiteitsfraude

Identiteitsfraude blijft wereldwijd een ernstig probleem. Bij deze vorm van fraude eigent een persoon zich de identiteit van iemand anders toe. De slachtoffers zijn vaak onmachtig om hun onschuld te bewijzen.

DocStop / CheckDoc

Deze toepassing vormt een belangrijk instrument in de strijd tegen identiteitsfraude en wordt voortdurend uitgebreid.

DocStop

DocStop is een gratis nummer (00800 2123 2123), wereldwijd beschikbaar, waar de burger het verlies of de diefstal van zijn identiteitsbewijs kan melden. De oproepen naar DocStop komen toe bij een helpdesk, waar de oproeper wordt geïdentificeerd aan de hand van zijn gegevens in het Rijksregister. De informatie over verlies en diefstal wordt ingevoerd in CheckDoc (zie verder). Vanaf dat moment wordt het identiteitsdocument geblokkeerd. De burger ontvangt ook een brief waarin gemeld wordt dat zijn kaart geblokkeerd is.

In 2013 heeft DocStop 244.944 oproepen ontvangen tegenover 228.684 in 2012, een lichte stijging van 7,11 %. De term "oproep" betekent elke verklaring waarmee burgers, politie en gemeenten aangeven dat een kaart verloren, gestolen of teruggevonden is. Meer informatie over DocStop is te vinden op www.docstop.be.

CheckDoc

Met CheckDoc (www.checkdoc.be) kan de geldigheid van Belgische identiteitsdocumenten nagekeken worden. Naast paspoorten en de verschillende types identiteitskaarten is het ook mogelijk het inschrijvingsbewijs van voertuigen te controleren.

Het aantal gebruikers van CheckDoc is gestegen van 12.165 in 2012 naar 14.967 in 2013. Het aantal raadplegingen in 2013 bedroeg 303.366 (gemiddeld 25.280 per maand) tegenover 237.230 in 2012.

ASINP: Europees project tegen identiteitsfraude

In het kader van het Europese project ASINP ("Strengthening Architectures for the Security of Identification of Natural Persons"), opgestart op initiatief van België en gefinancierd door Europa, is in 2012 een sitestudie uitgevoerd. Het doel was om enerzijds een inventaris op te maken van de identificatie- en registratieprocessen voor de natuurlijke personen die in de lidstaten van de Europese Unie toegepast worden. Anderzijds om een SWOT-analyse (sterke en zwakte punten, opportuniteiten en risico's) te maken van elk systeem van identiteitsbeheer, alsook een gezamenlijke SWOT-analyse voor de hele Europese Unie.

Het verslag met de resultaten van deze studie is voorgesteld tijdens een conferentie die op 5 en 6 december 2013 is gehouden in aanwezigheid van de belangrijkste actoren die in de landen van de unie actief zijn op het vlak van identiteitsbeheer. Naast België zijn dertien landen ingegaan op deze uitnodiging. Op 5 december zijn 78 deelnemers geteld, op 6 december 74.

Naast de voorstelling en de bespreking van de resultaten van deze studie zijn verschillende thema's aan bod

gekomen en zijn met succes standpunten uitgewisseld tijdens de workshops, in het bijzonder die met betrekking tot de problematiek van de brondocumenten en de uitwisseling van identiteitsgegevens via bestaande of op te richten platformen.

De gebruikte methodologie heeft grote belangstelling gewekt bij de deelnemers. Dankzij deze werkwijze zijn de zwakke schakels van de identiteitsketen gevonden. De lessen die uit het ASINP-project getrokken worden (problematiek van de brondocumenten en van de opleiding van het personeel op het terrein) zullen nuttig zijn in het kader van de nog lopende Europese projecten.

Bevolking

De bevolkingsregisters zijn voor de gemeentebesturen belangrijke informatiebronnen voor de identificatie en de lokalisering van personen. Het goed bijhouden van de bevolkingsregisters waarborgt de juistheid van de in het Rijksregister geregistreerde gegevens en van de aflevering van elektronische identiteitskaarten, Kids-ID's, verblijfskaarten en verblijfstitels voor vreemdelingen.

Strijd tegen domiciliefraude

De bestrijding van elke vorm van fraude is een van de prioriteiten van het regeerakkoord. Domiciliefraude is tevens een van de prioriteiten van het actieplan 2012-2013 van het College voor de strijd tegen fiscale en sociale fraude. Domiciliefraude heeft tot gevolg dat de burger zich onttrekt aan zijn sociale, fiscale, contractuele en gerechtelijke verplichtingen.

Het spreekt voor zich dat de gegevens in de bevolkingsregisters (meer bepaald de gegevens over de gezinssamenstelling en het adres van de hoofdverblijfplaats) correct moeten zijn. Een groot deel van de sociale verhoudingen is immers op deze registers gebaseerd. Bovendien moeten de instanties die toegang hebben tot het Rijksregister (waarvan de gegevens gebaseerd zijn op de inhoud van de bevolkingsregisters) zeker zijn van de juistheid van deze gegevens.

Dankzij de naleving van de wetgeving en de reglementering over het houden van de bevolkingsregisters kunnen fictieve domicilies worden voorkomen.

De ADIB heeft de gemeenten herinnerd aan de belangrijke punten van de reglementering om een juiste registratie van de gegevens in de bevolkingsregisters te waarborgen. Ook is toegelicht hoe de procedure voor afvoering van ambtswege naar behoren moet worden toegepast. Er zijn goede praktijken uitgewerkt, die de reglementering verenigen met de praktijk op het terrein.

Om een globale en gecoördineerde aanpak van de problematiek te ontwikkelen, heeft de FOD Binnenlandse Zaken, samen met andere bevoegde inspectiediensten van de federale departementen, actief meegewerkt aan het opstellen van regels om domiciliefraude te bestrijden.

Tot slot zijn de bevolkingsinspecteurs van de FOD in 2013 permanent opleidingen blijven geven in de provinciale politiescholen en in de politiezones die erom hebben gevraagd.

Genealogische, historische of wetenschappelijke opzoekingen

De regels rond het meedelen van gegevens uit de bevolkingsregisters zijn gewijzigd, in samenwerking met de Verenigingen van Steden en Gemeenten, de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het Algemeen Rijksarchief.

Dankzij deze aanpassing kunnen gegevens uit de bevolkingsregisters (raadplegingen, personenlijsten, uittreksels of getuigschriften) worden verkregen voor genealogische, historische of wetenschappelijke doeleinden. Er bestond immers vanwege onderzoekers uit verschillende disciplines een steeds dringendere vraag naar de raadpleging van deze registers om sociale processen, economische veranderingen en demografische overgangen te bestuderen.

Tevens is voorzien in de mogelijkheid voor de gemeenten om de bevolkingsregisters te digitaliseren, met het oog op een duurzame bewaring. De papieren bevolkingsregisters kunnen immers verloren gaan of beschadigd geraken door herhaaldelijk gebruik, een incident of slechte bewaaromstandigheden.

Rijksregister

Het Rijksregister is een databank die gegevens bevat van de personen die ingeschreven zijn in de bevolkings- of vreemdelingenregisters van de gemeenten, in de diplomatieke zendingen en consulaire posten in het buitenland en in het wachtregister (kandidaat-vluchtelingen en hun familie). De Algemene Directie Instellingen en Bevolking beheert de gegevens in het Rijksregister. De gemeenten leveren de informatie aan. Burgers moeten zelf bepaalde inlichtingen, zoals hun adres of beroep, doorgeven aan de gemeenten. Het Sectoraal comité van het Rijksregister waakt erover dat alleen bevoegden toegang hebben tot de gegevens.

Modernisering van het Rijksregister

Het Rijksregister is de pijler van het e-government. In 2013 heeft het Rijksregister de laatste hand gelegd aan de ontwikkelingen die noodzakelijk zijn voor de modernisering en optimalisering van zijn werking:

- het gebruik van het internetprotocol voor de toegang tot het Rijksregister is sinds maart 2013 veralgemeend,
- het centraal computersysteem is vervangen door een performanter systeem,
- de migratie van de databanken en de bestaande toepassingen naar een relationele omgeving is begin december 2013 beëindigd.

De werkzaamheden zijn tijdens weekends en op feestdagen gepland. Er zijn systeemonderbrekingen geweest tijdens de kantooruren en meer in het bijzonder op de dagen na de migratie van de toepassing voor de elektronische identiteitskaarten.

Voor dringende gevallen zijn concrete oplossingen voorgesteld. Zo is aan de regionale afvaardigingen gevraagd voorlopige identiteitskaarten af te leveren aan de burgers die naar het buitenland moesten reizen.

De stabilisatieperiode van het systeem, die op ongeveer vier maanden is geraamd, zou moeten eindigen in april 2014.

Er is dus voldaan aan de voorwaarden om het systeem dat 600.000.000 transacties (raadplegingen en updates) heeft geregistreerd in 2013, toegankelijk te maken.

Een volledig Rijksregister

Een nieuwe wet voorziet in de invoering van twee nieuwe wettelijke gegevens: informatie over de "rechtsonbekwaamheid" en de afstamming in stijgende lijn en in dalende lijn in de eerste graad.

De invoering van deze nieuwe gegevens komt tegemoet aan een vraag van talrijke actoren, waaronder de notarissen en de instellingen voor sociale zekerheid.

Deze bepaling zal ten laatste in werking treden op 1 januari 2015. De gemeenten zullen een jaar de tijd krijgen om deze nieuwe gegevens aan te vullen.

De wet bepaalt eveneens dat de akten van burgerlijke stand (geboorte, overlijden ...) in het Rijksregister moeten worden geregistreerd door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar die hebben plaatsgevonden.

Deze bepaling heeft tot doelstelling de registratieprocedures van de gegevens in verband met de administratieve identiteit te vereenvoudigen, er snel over te beschikken en een aantal fouten te voorkomen die kunnen optreden wanneer de gemeente tussenkomt.

De proefprojecten "verzameling van de geboortegegevens en registratie van de overlijdens door de ambtenaren van de burgerlijke stand" hebben in 2013 een groeiend succes gekend en zullen dan ook wettelijk worden bekrachtigd. Het aantal verzamelde geboortegegevens is met 15 % gestegen, terwijl het aantal geregistreerde overlijdens gestegen is van 3.520 in juli 2012 naar 11.602 eind 2013.

De communicatie met de burger vergemakkelijken

De gemeentebesturen hebben er de voorbije jaren op toegezien de administratieve formaliteiten te vereenvoudigen en steeds meer diensten online aan te bieden. Zo zijn in een groot aantal gemeenten elektronische loketten tot stand gebracht.

Om aan de vraag van bepaalde gemeenten tegemoet te komen, heeft het Rijksregister zijn programma's aangepast om e-mailadressen en eventueel gsm- of telefoonnummers van privépersonen in de bevolkingsregisters te kunnen registreren. Dit biedt de gemeenten de mogelijkheid op een modernere en meer rechtstreekse manier met de burgers te communiceren.

In een eerste fase zullen deze in het Rijksregister geregistreerde en bewaarde gegevens niet toegankelijk zijn voor andere (overheids)instellingen.

Verkiezingen

In 2013 is begonnen met de voorbereiding van de "moeder der verkiezingen". Op 25 mei 2014 vinden immers de federale, gewestelijke en Europese verkiezingen plaats.

Tijdens de voorbereidingen moet er rekening gehouden worden met de verschillende wijzigingen van de kieswetgeving naar aanleiding van de staatshervorming. Denk maar aan de splitsing van de vroegere kieskring

Brussel-Halle-Vilvoorde, de afschaffing van de rechtstreekse verkiezing van de Senaat en de aangepaste procedure voor de Belgen in het buitenland die zich als kiezer willen inschrijven.

Om komaf te maken met alle "kinderziekten" die vastgesteld zijn bij de lokale verkiezingen van 14 oktober 2012, is de elektronische stemsoftware lichtjes aangepast (onder andere een vereenvoudiging van de procedures voor de voorzitter van het stembureau).

Bovendien is een programma ontwikkeld voor een veralgemeend gebruik van de eID om de aanwezigheid van de kiezers in de stembureaus te registreren. In 2009 en 2010 zijn in Sint-Pieters-Woluwe testen gedaan. De nog noodzakelijke aanpassingen betreffen de programmering van de software per gemeente. Zodra deze aanpassingen doorgevoerd zijn, wordt de software gratis ter beschikking gesteld van de gemeenten.

Protocol

De Protocoldienst van de FOD Binnenlandse Zaken fungeert als belangrijke informatiebron, zowel voor de overheidsinstellingen als voor de private partners (vennootschappen, verenigingen ...). De dienst beantwoordt vragen in verband met bevestiging, voorrangregels en toekenning van eretekens en adviseert de organisatoren van plechtigheden waarop officiële overheden aanwezig zijn. Bovendien organiseert en coördineert hij enkele grote nationale gebeurtenissen, zoals de nationale feestdag (Te Deum en defilé) en Wapenstilstand.

In 2013 zijn de plechtigheden van 21 juli gekenmerkt door de troonsbestijging van koning Filip. Daartoe is de organisatie van de nationale feestdag uitzonderlijk aangepast.

Naar aanleiding van het overlijden van oud-premier Wilfried Martens op 9 oktober 2013, heeft de Protocoldienst, in samenwerking met de verschillende partners, de staatsbegrafenis van de overledene georganiseerd. Deze heeft plaatsgevonden op 19 oktober 2013 in de Sint-Baafskathedraal in Gent in aanwezigheid van Belgische en buitenlandse hoogwaardigheidsbekleders.

Als gevolg van het overlijden van Nelson Mandela op 5 december 2013, heeft de federale regering beslist om hulde te brengen door een dag van nationale rouw af te kondigen. De Protocoldienst heeft de praktische organisatie daarvan op zich genomen: hij heeft ervoor gezorgd dat op de dag van de begrafenis de nationale vlag aan de openbare gebouwen halfstok gehangen werd en hij heeft meegewerkt aan de organisatie van het eerbetoon in de Sint-Michiels-en-Sint-Goedelekathedraal op initiatief van de Zuid-Afrikaanse ambassade.

Vreemdelingenzaken

De [Dienst Vreemdelingenzaken](#) (DVZ) staat de staatssecretaris voor Asiel en Migratie bij in het voeren van een vreemdelingenbeleid.

De DVZ ziet erop toe dat de vreemdeling de regels betreffende immigratie en verblijf respecteert. Als dit het geval is, zal de DVZ instructies uitvaardigen om de betrokken vreemdeling een visum of een verblijfsvergunning te verschaffen. In het tegenovergestelde geval worden er, als dat nodig is, verwijderingsmaatregelen genomen die soms op gedwongen wijze moeten worden uitgevoerd.

Verdere daling van het aantal asielaanvragen

In 2013 is er een verdere daling van het aantal asielaanvragen. Het gaat om een daling van ongeveer 26 % ten opzichte van 2012.

De belangrijkste herkomstlanden in 2013 zijn nog steeds Afghanistan, Guinee, de Democratische Republiek Congo (DR Congo) en Rusland. Enkel voor Syrië is een redelijke stijging merkbaar, maar gelet op de situatie in dat land is dit nietverwonderlijk.

De dalende trend in België is tegenstrijdig met de algemene Europese trend die in stijgende lijn gaat. In het eerste kwartaal van 2013 is een stijging van 20 % vastgesteld ten opzichte van hetzelfde kwartaal van 2012, voor het tweede kwartaal ging het om een stijging van 50%, voor het derde kwartaal 30 % en voor het vierde kwartaal 20 %.

Verschuillende oorzaken kunnen gegeven worden voor de daling in België:

- De kortere duur van de asielprocedure door het wegwerken van achterstand bij het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) zorgt voor een minder aantrekkelijke procedure;
- De preventiecampagnes in herkomstlanden met daaraan gekoppeld een consequent verwijderingsbeleid blijken een ontrudend effect te hebben (in 2012 in Albanië, Armenië, DR Congo, Guinee, Kameroen, Kosovo, Macedonië en Servië en in 2013 in Albanië, Armenië, DR Congo, Guinee, Kameroen, Kosovo en Senegal);
- Het feit dat geen opvang meer gegeven wordt sedert 6 april 2010 vanaf de derde asielaanvraag (tenzij bij overdracht van het dossier naar het CGVS) en sinds 31 maart 2013 geen opvang meer vanaf de tweede asielaanvraag (tenzij bij een beslissing tot inoverwegingname van de aanvraag door het CGVS) maakt het

- indien van een meervoudige aanvraag minder aantrekkelijk;
- De wetswijziging, ingegaan op 1 september 2013, waarbij de bevoegdheid voor het beoordelen van nieuwe elementen bij een meervoudige aanvraag naar het CGVS is gegaan, dat ruimere beoordelingsmogelijkheden heeft voor die nieuwe elementen in het kader van een inoverwegingname en deze beslissing binnen zeer korte termijn neemt, zorgt er eveneens voor dat het indienen van een meervoudige aanvraag minder aantrekkelijk wordt;
- Meer en snellere leeftijdscontroles in samenwerking met de Dienst Voogdij op zelfverklaarde minderjarige asielzoekers heeft ook dit aantal aanzienlijk doendalen;
- Bevestiging van de lijst van veilige landen van herkomst.

Bovendien heeft het samenbrengen van verschillende bevoegdheden bij de staatssecretaris voor de DVZ ontegensprekelijk geleid tot een positieve dynamiek, communicatie en samenwerking met de andere partners in het asielproces.

Een efficiëntere procedure, minder achterstand, minder aanvragen, minder misbruik en een hoger aantal personen met een beschermingsstatus zorgen voor een bevestiging van de tendens ingezet in scharnierjaar 2012.

Protocol voor de registratie van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen

Het "samenwerkingsprotocol betreffende de registratie van personen die verklaren niet-begeleide minderjarige vreemdelingen te zijn" wordt sinds 28 januari 2013 toegepast.

Tijdens de winter van 2011 verbleven meerdere potentiële niet-begeleide minderjarige jongeren, soms voor een lange periode, in hotels in plaats van in het Fedasil-netwerk. Ondanks de goede wil was de opvolging lang en moeilijk uitvoerbaar. Deze noodoplossing was voor iedereen onbevredigend, in het bijzonder voor de jongeren.

Het was van wezenlijk belang dat de diensten overleg zouden plegen om te vermijden dat een dergelijke situatie zich nog eens zou voordoen.

Na onderhandelingen heeft het "samenwerkingsprotocol betreffende de registratie van personen die verklaren niet-begeleide minderjarige vreemdelingen te zijn" het daglicht gezien. Het wordt sinds 28 januari 2013 toegepast.

Dit protocol bekrachtigt de samenwerking tussen de Dienst Voogdij, de DVZ en Fedasil met betrekking tot de snelle en gecoördineerde tenlasteneming tijdens de eerste momenten van de seining van een jongere. Het wordt voorgesteld als een stap naar een globaler identificatieproces. Het hoofddoel is te zorgen voor betere waarborgen en bescherming voor de jongeren die als niet-begeleide minderjarige vreemdeling (NBMV) geïdentificeerd worden, maar ook om diegenen die geen NBMV zijn, te verwijderen.

Na een toepassingsperiode van zes maanden is de evaluatie positief. Wanneer de jongere zich met het oog op zijn registratie bij de DVZ aanbiedt, wordt de tenlasteneming snel en vlot opgevolgd. De jonge NBMV kunnen allemaal opgevangen worden door Fedasil, een voogd toegewezen krijgen, naar school gaan, beschermd worden tegen smokkelaars, een verblijfsaanvraag indienen bij de DVZ enz.

Voor de jongeren die niet ten laste willen worden genomen, zijn het proces en de opvolging echter nog voor verbetering vatbaar. Op termijn is het de bedoeling dat hetzelfde registratie- en tenlastenemingsstelsel toegepast wordt voor alle jongeren die potentieel NBMV zijn, ongeacht de plaats, instantie of wijze van seining. Een systematische registratie maakt het mogelijk om:

- de jongere op een aangepaste plaats, afgezonderd van volwassenen, op te vangen,
- de meest kwetsbare personen, zoals de slachtoffers van mensenhandel, te herkennen,
- het smokkelen en uitbuiten van jongeren beter te bestrijden,
- beter samen te werken met de politiediensten en parketten als het om verdwijningen gaat enz.

Verder blijkt dat de drie diensten goed met elkaar samenwerken voor een betere coördinatie van de problematiek. Dit is een zeer bemoedigend punt voor de toekomst. Het protocol wordt geëvalueerd en opgevolgd door een werkgroep die ook nieuwe consolidatiemaatregelen kan voorstellen.

Opleiding over mensenhandel

Op 19 september 2013 heeft in het opleidingscentrum van de FOD Binnenlandse Zaken te Florival een opleiding over mensenhandel plaatsgevonden waaraan het personeel van Fedasil en verschillende opleiders, waaronder de experts van de DVZ, hebben deelgenomen. Deze opleiding had tot doel aan de werknemers van de opvangcentra van de eerste en tweede fase de instrumenten te verschaffen om het systeem voor de detectie en de bescherming van de veronderstelde jonge slachtoffers van mensenhandel, die in de centra van het Fedasil-netwerk opgevangen worden, te verbeteren.

De gekozen opleidingsmethode was hoofdzakelijk op de praktijk gericht. Zo zijn er workshops georganiseerd zodat de verschillende partners en operatoren elkaar konden ontmoeten met het oog op het uitwisselen van ervaringen. Er is ook naar gestreefd om een netwerk te creëren dat een betere detectie en opvolging voor de jonge potentiële slachtoffers verzekert.

De DVZ heeft in sterke mate bijgedragen tot de voorbereiding van dit evenement. In 2012 heeft een eerste testopleiding plaatsgevonden in het Fedasil-centrum van Rixensart, dat gespecialiseerd is in de opvang van minderjarige jonge moeders. De feedback was bijzonder positief. In het kader van de organisatie van deze dag, kan de samenwerking met de andere aanwezige actoren binnen de mensenhandel als constructief, dynamisch en professioneel bestempeld worden. Bij de uitwerking van het programma, de documentatie en de presentatie is er zo veel mogelijk overleg gepleegd om het beoogde resultaat te bereiken.

De deelnemers waren zeer tevreden over deze dag. In de nabije toekomst zal er nog een interessant vervolg aan worden gebreid om de recent verworven competenties te onderhouden en het nieuw netwerk dat ter gelegenheid van dit evenement gecreëerd is, in stand te houden.

Identificatie van gevangenen

Als gevolg van een beslissing van de ministerraad is de Dienst Identificatie Gevangenen (DID) op 1 september 2005 opgericht. De bedoeling is de illegale gevangenen en verdachten tijdens hun gevangenschap te identificeren, om hen van het Belgisch en/of Schengengrondgebied te kunnen verwijderen op het moment dat ze de gevangenis verlaten hebben. De ministerraad wil zo het aantal verwijderingen van ex-gevangenen/verdachten doen stijgen en zo veel mogelijk vermijden dat ze naar een gesloten centrum voor illegalen overgebracht worden.

Deze identificatie wordt uitgevoerd door "migratiebegeleiders". Ze moeten de gevangen/verdachte vreemdelingen op de hoogte brengen van hun verblijfssituatie en hen, in voorkomend geval, overtuigen om het Belgisch en/of Schengengrondgebied op het moment van hun invrijheidstelling door Justitie te verlaten.

Zodra deze illegale gevangenen/verdachten in vrijheid worden gesteld (einde straf, voorlopige invrijheidstelling met het oog op een verwijdering, vervroegde invrijheidstelling door de gevangenisdirecteur of opheffing van het arrestmandaat) bereidt de DID hun rechtstreekse verwijdering voor nadat ze de gevangenis verlaten hebben, of organiseert hun overbrenging naar een gesloten centrum voor illegalen om daar hun verwijdering te kunnen afronden.

Op 7 maart 2013 is de ministeriële omzendbrief 1815 betreffende de gedetineerde vreemdelingen van kracht geworden. Deze omzendbrief vergemakkelijkt de samenwerking tussen de penitentiaire inrichtingen en de DVZ. Zo zijn 625 ex-gevangenen/verdachten van het Belgisch grondgebied verwijderd in 2013 (388 vanuit een gevangenis en 237 vanuit een gesloten centrum voor illegalen). Bij wijze van vergelijking: in 2012 zijn slechts 378 ex-gevangenen/verdachten verwijderd van het Belgisch grondgebied.

SEFOR: bijstand bij terugkeer

In het kader van de opvolging van bevelen om het grondgebied te verlaten, is in 2011 het bureau SEFOR (Sensibilisation, Follow-up and Return) opgericht, dat zich voornamelijk richt op het sensibiliseren en begeleiden van de lokale besturen.

In vier grote steden (Antwerpen, Gent, Luik en Charleroi) zijn verbindingssambtenaren tewerkgesteld en sensibiliseringsambtenaren staan in voor de vorming en begeleiding van de andere gemeenten en politiediensten. Daarnaast is er een website met nuttige informatie over terugkeer voor de vreemdeling (www.sefor.be). Op de gespecialiseerde website Gemcom kunnen de gemeenten de nodige documenten vinden. Ten slotte worden brochures in verschillende talen ter beschikking gesteld van de vreemdeling en de gemeenten.

Opvolging van een bevel om het grondgebied te verlaten

Een vreemdeling ontvangt een bevel om het grondgebied te verlaten (BGV) na een negatieve beslissing over een verblijfsaanvraag of als hij illegaal op het grondgebied wordt aangetroffen. Als hij daar zelf geen gevolg aan geeft binnen de opgegeven termijn, kan hij gedwongen worden verwijderd. Tot voor kort werd er geen efficiënte en systematische opvolging georganiseerd door de overheid. Er bestond dus een lacune tussen de ontvangst van een BGV en de organisatie van een gedwongen verwijdering.

In het rapport van de Commissie Vermeersch II is reeds enkele jaren geleden aangehaald dat een betere opvolging van een BGV noodzakelijk is. Er werd echter geen werk gemaakt van deze aanbeveling omdat de lokale besturen niet wensten mee te werken aan een efficiënter terugkeerbeleid zolang de "regularisatie" van vreemdelingen die al lang in België verbleven, niet werd gerealiseerd. Met de uitvoering van de Europese Terugkeerrichtlijn en de voltooiing van de regularisatiecampagne bleek in 2011 het moment aangebroken om een project rond deze problematiek op te starten.

Op 10 juni 2011 heeft de staatssecretaris voor Asiel en Migratie een omzendbrief gepubliceerd over de bevoegdheden van de burgemeester in het kader van de verwijdering van een onderdaan van een derde land en op deze manier de gemeenten en politiediensten herinnerd aan de noodzakelijke opvolging van een BGV. Een goede samenwerking en een uitwisseling van informatie tussen alle bevoegde overheden is noodzakelijk voor de

uitvoering van een doeltreffend en humaan verwijderingsbeleid.

Samenwerking met de partners

De DVZ kan de opvolging van een BGV niet alleen uitvoeren. Het vergt een intensieve samenwerking met alle partners zoals Fedasil, de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en het Rode Kruis voor de vrijwillige terugkeer, de gemeentebesturen voor het contact met de vreemdeling en de politiediensten als er gedwongen verwijderd moet worden.

Wanneer een vreemdeling een BGV ontvangt, zal de gemeente de vreemdeling informeren over de beslissingen, wat van hem verwacht wordt en welke risico's hij loopt als hij dat niet doet (zoals gedwongen verwijdering, verbod op terugkeer naar België, risico's van illegaal verblijf). Het accent ligt hierbij op de vrijwillige terugkeer. Om dit te ondersteunen, organiseert Fedasil een permanentie. De DVZ van zijn kant start onmiddellijk met de identificatie van de vreemdeling. Deze heeft immers een reisdocument nodig om terug te keren. Als de vreemdeling niet vrijwillig terugkeert, zal de DVZ een dergelijk document sneller kunnen verkrijgen en kan de opsluiting in een gesloten centrum zo kort mogelijk gehouden worden. Als de vreemdeling niet vrijwillig vertrekt, moet een controle op adres uitgevoerd worden om na te gaan of hij er nog verblijft. Is dit het geval of is geweten waar hij verblijft, zal er afgesproken worden om hem gedwongen te verwijderen.

Ontwikkelingen in 2013

“Sinds het aantreden van staatssecretaris De Block heeft SEFOR zich meer gefocust op illegale vreemdelingen die overlast veroorzaken of gekend zijn voor inbreuken op de openbare orde. In 2014 zal deze focus nog worden vergroot.

Sinds het aantreden van staatssecretaris De Block heeft SEFOR zich meer gefocust op illegale vreemdelingen die overlast veroorzaken of gekend zijn voor inbreuken op de openbare orde. Zowel in 2012 als in 2013 is 40 % van de dossiers die resulteerden in een opsluiting gelinkt aan inbreuken op de openbare orde. In 2014 zal deze focus nog worden vergroot.

Voorts is binnen SEFOR de nieuwe cel “promotie en opvolging terugkeer” opgericht. In eerste instantie moet deze cel de nodige instructies en opvolging geven over de dossiers van personen die vrijwillig terugkeren. Door deze opvolging worden hangende procedures in deze dossiers versneld afgesloten, wat een tijdswinst oplevert voor alle diensten. Deze cel staat eveneens in voor de organisatie van de terugkeer van illegalen die direct willen vertrekken naar hun land van herkomst en die afzien van elke vorm van ondersteuning, alsook voor de promotie errond.

In 2013 is, in samenwerking met de federale politie, ook gewerkt rond het in kaart brengen van de zelfstandige terugkeer vanuit België.

Met de medewerking van alle partners zal deze aanpak een betere opvolging garanderen en zal het verwijderingsbeleid efficiënter, humaner en consistent worden.

Vluchtelingen en staatlozen

Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) biedt bescherming aan vreemdelingen die een gegronde vrees hebben voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag van Genève (vluchtelingenstatus) of die een reëel risico lopen op ernstige schade in geval van een terugkeer naar hun land van herkomst (subsidiare bescherming). Daarnaast reikt het CGVS documenten van burgerlijke stand uit aan erkende vluchtelingen en staatlozen.

Het CGVS is een onafhankelijke administratieve instantie. Het is de centrale asielinstantie in België en heeft als enige een onderzoeksbevoegdheid. De FOD Binnenlandse Zaken stelt personeel en budget ter beschikking van het CGVS.

Crisismaatregelen werpen vruchten af

Een daling van het aantal asielaanvragen met 26 %, een stijgend beschermingspercentage en een achterstand die verder wordt weggewerkt. De crisismaatregelen hebben in 2013 duidelijk hun vruchten afgeworpen. Zo maakt het CGVS de balans op inzake asiel voor 2013.

Heel wat maatregelen, genomen in het kader van de asielcrisis in 2009-2011, werpen hun vruchten af:

- kortere behandelingstermijnen,
- toepassing van het “Last in First out”-principe,
- wetswijzigingen (onder andere de lijst van veilige landen en de nieuwe regeling voor meervoudige aanvragen – zie kaderstuk “Nieuwe bevoegdheid”),
- wegwerken van de achterstand,
- ontradingscampagnes,

- goede coördinatie en informatie-uitwisseling tussen de betrokken instanties.

De perceptie die bestaat over België is hierdoor veranderd, zonder te raken aan het basisprincipe dat personen die effectief bescherming nodig hebben, die ook krijgen.

De dalende trend die zich aftekent in België, doet zich niet voor in veel andere Europese lidstaten. In sommige landen is er zelfs een stijging vast te stellen van het aantal asielzoekers.

26 % minder asielaanvragen

In 2013 zijn in België 15.840 asielaanvragen ingediend, een daling van 26,2 % in vergelijking met 2012. Dit is het laagste aantal asielaanvragen sinds 2008.

De daling tekent zich nog duidelijker af voor de eerste asielaanvragen. In 2013 zijn 10.193 eerste asielaanvragen ingediend tegenover 15.206 in 2012. Dit is een daling van 33 %. Het aantal meervoudige asielaanvragen (een meervoudige asielaanvraag is een aanvraag die wordt ingediend nadat er eerder al in België een beslissing over een asielaanvraag is genomen voor dezelfde persoon) is gedaald met 9,7 % (van 6.257 tot 5.647), maar vertegenwoordigt nog steeds meer dan een derde van het totaal aantal asielaanvragen (35,7 % van 15.840).

Voor het derde opeenvolgende jaar is Afghanistan het belangrijkste land van herkomst van asielzoekers in België (1.327 asielaanvragen of 8,4 % van het totaal). Het aantal aanvragen ingediend door Afghanen is echter met de helft gedaald (1.327 aanvragen in 2013 tegenover 2.635 in 2012).

Guinee (7,9 %), de Democratische Republiek Congo (7,7 %) en Rusland (6,8 %) blijven belangrijke herkomstlanden.

In 2013 staat Syrië op de vijfde plaats in de lijst van herkomstlanden van asielzoekers. Ondanks het gewelddadige conflict dat dit land verscheurt, is het aantal asielaanvragen door Syriërs in België slechts licht gestegen (877 aanvragen in 2013 tegenover 793 in 2012). De meeste personen die Syrië zijn ontvlucht, bevinden zich in de landen grenzend aan Syrië.

Het aantal asielaanvragen van personen afkomstig uit Irak (zesde belangrijkste herkomstland) is stabiel gebleven ten opzichte van 2012 (787 in 2013, 803 in 2012).

Wat de Balkanlanden betreft, blijven Kosovo en Albanië in de top 10 staan. De dalende trend die voor deze landen in 2012 is ingezet, zet zich wel voort (754 asielaanvragen voor Kosovo in 2013 tegenover 983 in 2012, 487 asielaanvragen voor Albanië in 2013 tegenover 667 in 2012). Servië (336 asielaanvragen in 2013 tegenover 571 in 2012) komt niet meer voor in de top 10 van de landen van herkomst. Deze landen scoren wel hoog wat het aantal meervoudige asielaanvragen betreft.

Kameroen en China vervolledigen de top 10 van de landen van herkomst.

Meer dan 18.000 beslissingen

In 2013 heeft het CGVS in totaal 18.193 beslissingen genomen.

Er zijn 16.569 beslissingen genomen in het kader van een beslissing ten gronde en 1.624 in het kader van het onderzoek van meervoudige asielaanvragen (523 beslissingen tot inoverwegingname en 1.101 tot niet-inoverwegingname).

Nieuwe bevoegdheid

Sinds 1 september 2013 is het CGVS bevoegd voor de behandeling van meervoudige asielaanvragen. Voordien besliste de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) over de eventuele inoverwegingname van een meervoudige asielaanvraag.

De DVZ neemt in het kader van een meervoudige asielaanvraag wel nog een verklaring af met betrekking tot de nieuwe door de asielzoeker aangebrachte elementen en de redenen waarom hij deze elementen niet eerder kon aanbrenge.

Op basis van deze verklaring neemt het CGVS, in principe zonder bijkomend gehoor, een beslissing over de eventuele inoverwegingname van de asielaanvraag.

4.937 beslissingen tot bescherming: een record

Het CGVS biedt bescherming aan personen die vervolgd worden of bij terugkeer naar hun land van herkomst een reëel risico op ernstige schade lopen.

In absolute cijfers heeft het CGVS nog nooit zo veel beschermingsstatussen toegekend als in 2013. Er zijn 4.937 positieve beslissingen genomen: 2.986 beslissingen tot erkenning van de vluchtelingenstatus en 1.951 beslissingen tot toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus. Dit is goed voor 6.313 personen (met inbegrip van kinderen die door hun ouders worden begeleid).

In 2013 heeft het CGVS in 29,4 % van de dossiers ten gronde beslist dat de asielzoeker effectief bescherming nodig had: 17,7 % beslissingen tot erkenning van de vluchtelingenstatus en 11,7 % beslissingen tot toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus. Het percentage positieve beslissingen ligt hoger dan in 2012 (22,4 %).

De personen die in 2013 de vluchtelingenstatus gekregen hebben, zijn voornamelijk afkomstig uit Afghanistan (473 beslissingen), Guinee (361), de Democratische Republiek Congo (265), China (191), Iran (168) en Syrië (161).

De personen die in 2013 subsidiaire bescherming gekregen hebben, zijn voornamelijk afkomstig uit Syrië (1.013 beslissingen) en Afghanistan (738).

Bijna één op twee beslissingen tot toekenning van een beschermingsstatus in 2013 heeft betrekking op een asielaanvraag van een persoon uit Afghanistan of Syrië (2.385 van de 4.937 positieve beslissingen).

4.500 dossiers uit achterstand ingehaald

Het CGVS heeft zijn achterstand verminderd met 4.500 asioldossiers. Hiermee zet het de inspanningen verder om de dossierachterstand volledig in te halen.

Begin 2013 bedroeg de totale werklast van het CGVS 11.495 asioldossiers. Eind 2013 was deze gedaald tot 7.006 dossiers. Een werkvoorraad van 3.900 dossiers geldt als normaal. Het CGVS heeft 2013 dus afgesloten met een eigenlijke achterstand van 3.106 asioldossiers. Door de daling van het aantal asielaanvragen en de stijging van het aantal beslissingen is de achterstand verder verminderd. Als het aantal asielaanvragen stabiel blijft, kan het CGVS de dossierachterstand tegen eind 2014 volledig wegwerken.

Structureel hervestigingsprogramma

Sinds 2009 organiseert België hervestigingsoperaties. In 2013 heeft ons land zich geëngageerd tot een structureel hervestigingsprogramma. Hiermee is België wereldwijd het 27ste hervestigingsland. In de toekomst zal België jaarlijks via hervestiging bescherming bieden aan vluchtelingen die zich in bijzonder precaire situaties bevinden in hun herkomstregio's. Het CGVS is hiervoor al jaren pleitbezorger.

In het Belgisch hervestigingsprogramma voor 2013 is de hervestiging van 100 vluchtelingen voorzien. Het CGVS heeft twee selectiemissies georganiseerd: naar Tanzania (in april 2013) voor de selectie van een 40-tal Burundese vluchtelingen en naar Burundi (september-oktober 2013) voor de selectie van een 40-tal Congolese vluchtelingen. In juni zijn de 31 geselecteerde Burundese vluchtelingen in België aangekomen en in november 52 Congolese vluchtelingen. Hier kunnen ze een nieuw leven opbouwen, na een jarenlang verblijf in vluchtelingenkampen.

Daarnaast konden tot maximaal 20 andere vluchtelingen vanuit de hele wereld op dossierbasis worden voorgedragen. Via deze selectiemethode zijn in totaal 17 personen naar België hervestigd. De laatste persoon uit deze groep is op 31 december 2013 in België aangekomen. België heeft dus in het eerste jaar met een vast hervestigingsprogramma het quotum van 100 volledig ingevuld.

Vreemdelingenbetwistingen

De [Raad voor Vreemdelingenbetwistingen](#) is een onafhankelijk administratief rechtscollege dat zich uitspreekt over geschillen tussen vreemdelingen en de overheid in het kader van asiel en migratie.

Deze geschillen kunnen gaan over beslissingen van het Commissariaat- generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) omtrent asielaanvragen of over beslissingen van de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) omtrent de toegang tot het grondgebied (visum), het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

De hoofdbekommernis van de Raad is rechtsbescherming bieden aan de vreemdelingen ten aanzien van beslissingen van de overheid. Hij baseert zich hiervoor op internationale, Europese en nationale regelgeving en rechtspraak.

Onafhankelijk en onpartijdig

De Raad is onafhankelijk in zijn rechtspreken. De rechters van de Raad zijn voor het leven benoemd en moeten erop toezien dat de beslissingen van de overheid niet strijdig zijn met de wet.

Tijdens de procedure laat de Raad beide partijen, zowel de betrokken vreemdelingen als het bestuur, toe om hun

standpunt te verdedigen, dikwijls bij monde van hun advocaat. Zij kunnen schriftelijk argumenten aanvoeren, deze staven met bewijsstukken en het geheel mondeling ter terechtzitting toelichten. De Raad kan zelf geen onderzoek voeren en kan dus bij de beoordeling enkel rekening houden met wat de partijen aanbrengen.

Bij de beoordeling van de gegrondheid van een verzoek om internationale bescherming heeft de Raad een grote appreciatiebevoegdheid. De Raad houdt rekening met de informatie die aanwezig was ten tijde van het nemen van de beslissing maar ook met recente informatie die door de partijen wordt aangebracht om het actuele risico te evalueren. Als er onvoldoende informatie beschikbaar is, kan de Raad een zaak terugsturen naar het CGVS voor een nieuw onderzoek en een nieuwe beslissing, rekening houdende met de vaststellingen van de Raad. In 2013 is dit 848 keer gebeurd, of in 8,5 % van de gevallen.

Bovendien kan de Raad de informatie uit het dossier ook zelf (her)beoordelen.

De medewerkers

De eerste voorzitter wordt bijgestaan door de voorzitter en vier kamervoorzitters. De kamervoorzitters staan in voor de organisatie van elke kamer, brengen hierover geregeld verslag uit en zien erop toe dat de eenheid van rechtspraak wordt gevrijwaard.

Iedere rechter heeft een of meerdere juristen ter beschikking. Deze helpen hem met de analyse van de dossiers. Het definitieve arrest wordt door de rechter gewezen.

De kamers worden ondersteund door de griffie en de algemene diensten. De griffie staat onder leiding van de hoofdgriffier en biedt maximale administratieve ondersteuning bij de voorbereiding van het dossier, bij de voorbereiding van de terechtzitting en bij de administratieve afhandeling van het arrest.

Op 31 december 2013 telt de Raad 48 magistraten, een hoofdgriffier, tien griffiers, een beheerder en 248 medewerkers die ter beschikking zijn gesteld door de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken.

Beroepen tegen verwijderingsmaatregelen

De Raad toetst ook de wettigheid van verwijderingsmaatregelen. Deze worden door de Dienst Vreemdelingenzaken aan de vreemdelingen opgelegd. Dat gebeurt in de vorm van bevelen om het grondgebied te verlaten, die de vreemdeling verplichten om de Schengenzone te verlaten. Bij de effectieve uitvoering van een verwijderingsmaatregel kan de Raad worden verzocht om de verwijdering te schorsen zodat de repatriëring of terugleiding naar een derde land niet kan doorgaan.

De Raad ziet een stijging van dit soort van beroepen. Bij de oprichting van de Raad waren dit er gemiddeld zo'n 32 per maand. In 2011 waren dit er gemiddeld 57 per maand en in 2012 was dit gestegen naar 73. In 2013 is dit wederom gestegen naar 84 per maand. De Raad voorziet hiervoor een permanentiesysteem waarbij de verzoekende partijen elke dag 24 uur op 24 een beroep per fax kunnen indienen.

Veelal worden deze verzoeken tot schorsing verworpen omdat de verzoeker niet aannemelijk maakt dat er bij de uitvoering van de verwijderingsmaatregel fundamentele rechten in het gedrang komen. In een aantal gevallen is er zelfs sprake van oneigenlijk gebruik van deze procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid waardoor er aan de verzoeker een boete wordt opgelegd wegens proceduremisbruik.

100.000ste arrest

In 2013 zijn 27.771 beroepen ingediend. Een lichte daling ten opzichte van 2012 toen 29.480 beroepen werden ingediend.

Overzicht van het aantal ingediende beroepen naargelang het contentieux (asiel of migratie) tijdens de laatste vijf jaar.

Daarvan zijn er 11.699 asielgerelateerd. Dit is een daling van bijna 20 % ten opzichte van 2012 toen er 14.554 asielberoepen werden ingediend. De meeste beroepen zijn ingediend door Congolezen (1.723), Guineeërs (1.521), Afghanen (1.105), Russen (615) en Pakistani's (565).

Het aantal migratieberoepen is verder gestegen met bijna 8 % van 14.926 in 2012 tot 16.072 in 2013. Ongeveer de helft heeft betrekking op weigeringsbeslissingen van regularisaties om humanitaire of medische redenen.

De Raad heeft in 2013 in totaal 21.072 arresten gewezen, ongeveer evenveel als in 2012.

Overzicht van het aantal arresten naargelang het contentieux (asiel of migratie) tijdens de laatste vijf jaar.

Op 28 maart 2013 heeft de Raad de kaap van 100.000 arresten gerond. In 2013 heeft de Raad 312 rechtzoekenden erkend als vluchteling en hebben er 48 de subsidiaire beschermingsstatus gekregen.

Doordat de Raad prioriteit heeft verleend aan de behandeling van asielberoepen, heeft hij deze beroepen op korte termijn behandeld. De daardoor ontstane achterstand in het migratiecontentieux is verder opgelopen tot 20.446 beroepen. Om deze achterstand te kunnen wegwerken en om de reguliere instroom te beheersen, zijn bijkomende middelen toegekend voor 2014.

Federale opdrachten van de gouverneurs

Elf gouverneurs staan in voor een aantal uiteenlopende bevoegdheden, gaande van civiele veiligheid en noodplanning tot politionele veiligheid en openbare orde. Ze staan op het kruispunt tussen lokale, provinciale, gewestelijke en federale overheden. Ze organiseren overleg en samenwerking tussen politie, brandweer en medische hulpverlening.

Antwerpen

Blijde intrede

Op 27 september 2013 hebben koning Filip en koningin Mathilde een bezoek gebracht aan de provinciehoofdstad. Bij aankomst in het [Museum Aan de Stroom](#) zijn de vorsten voorgesteld aan de leden van de deputatie en het schepencollege. Aansluitend hebben zij deelgenomen aan een receptie samen met de belangrijkste hoogwaardigheidsbekleders. Na de ondertekening van de Gulden Boeken van stad en provincie heeft in besloten kring een werklunch plaatsgevonden over "Cultuur en ondernemen in kosmopolitisch Antwerpen". Vervolgens heeft het publiek de vorsten feestelijk begroet. Het bezoek werd afgerond in het gloednieuwe [Red Star Line Museum](#), dat de vorsten officieel hebben geopend.

Koningsdag

In 2013 stond Koningsdag in het teken van "De burger en de Europese Unie". Vanuit de provincie Antwerpen heeft een heterogene delegatie van leerlingen uit het secundair, Erasmusstudenten uit hogescholen en inburgeraars deelgenomen aan de feestelijkheden in het Paleis der Natie. Vooral de leerlingen uit het [Sint-Willebrord – Heilige Familie \(Berchem\)](#) en het [Vrij Technisch Instituut Zandhoven](#) hebben zich in de kijker gewerkt door hun deelname aan het Comeniusproject E-motion, the way to work together in Europe. Op de receptie hebben de genodigden, in aanwezigheid van leden van de koninklijke familie en de voorzitters van Kamer en Senaat, kunnen genieten van twee Antwerpse streekproducten: koffie en hoevekaas.

Brandweerbijdrage

Gemeentebesturen die niet over een eigen brandweerkorps beschikken, worden beschermd door de brandweerkorpsen van naburige gemeenten. In ruil daarvoor betalen de beschermde gemeenten een bijdrage. De wijze waarop die bijdragen worden berekend, is bij wet geregeld.

In maart 2013 is een nieuw wettelijk kader gepubliceerd. Wanneer de nieuwe hulpverleningszones met rechtspersoonlijkheid van start gaan en alle achterstallige rekeningen betaald zijn, zullen de besturen niet meer betalen voor het verleden maar via een gemeentelijke dotatie aan de zone het toekomstige werkingsjaar prefinancieren.

Politiezones

Geert Smet, korpschef politiezone Voorkempen, heeft in opdracht van gouverneur Cathy Berx een [theoretische](#) haalbaarheidsstudie ("SAF"-studie) uitgevoerd om de effecten van samenwerking, associatie of fusie tussen bepaalde politiezones en/of andere regio's te onderzoeken. Het gaat daarbij vooral om politiezones waarvan de bestuurlijke overheid en/of de korpschefs zich positief uitgesproken hebben over het belang van een dergelijke studie voor hun regio: Brasschaat, Grens, Minos, Noord, Noorderkempen, Schoten, Voorkempen en Zara of een deel ervan. De studie loopt tussen 11 september 2013 en 20 maart 2014 en wordt op 25 maart 2014 als rapport opgeleverd.

Limburg

Op het vlak van hulpverlening en noodplanning is in 2013 een waaier aan activiteiten ontplooid ter ondersteuning van de Limburgse gemeenten. Daarbij lag de nadruk op opleiding en oefening. Twee in het oog springende projecten waren de "Cartografie van de Limburgse bos- en natuurgebieden" annex reddingspunten en de organisatie van de "5-daagse van de Noodplanning".

Cartografie

Voor de Limburgse veiligheidsdiensten zijn kaartenatlassen ontwikkeld van de Limburgse bos- en natuurgebieden met aanduiding van de best berijdbare toegangswegen, de waterwinpunten, de punten eerste bestemming ... en de aanduiding van de 200 "reddingspunten" in deze gebieden. Bezoekers van de Limburgse bos- en

natuurgebieden die een brand of noodsituatie willen melden, kunnen de unieke code op het dichtstbijzijnde reddingspunt doorgeven via het noodnummer 112, zodat de interventiediensten onmiddellijk weten waar ze naartoe moeten. Kostbare en soms levensbelangrijke tijd wordt hiermee uitgespaard.

“Bezoekers van de Limburgse bos- en natuurgebieden die een brand of noodsituatie willen melden, kunnen de unieke code op het dichtstbijzijnde reddingspunt doorgeven via het noodnummer 112.”

5-daagse van de Noodplanning

De “Week van de Noodplanning” is tussen 18 en 27 november 2013 georganiseerd in samenwerking met het Limburgse professionele opleidingscentrum PLOT (Provincie Limburg Opleiding en Training). Gedurende deze week is een multidisciplinair professioneel doelpubliek samengebracht rond alle aspecten van noodplanning. Via een mix van theorie en praktijk heeft dat doelpubliek zich de principes van een gecoördineerde aanpak binnen de hulpverlening en de noodplanning eigen kunnen maken. Dat ging van elementaire basiskennis tot interactieve cases en het organiseren van rampen oefeningen. De week is afgesloten met een slotsymposium over communicatie en informatieoverdracht in een Commandopost Operaties (CP-Ops), de busramp in Sierre, de treinramp in Wetteren en de vliegtuigcrash in 2009 nabij Schiphol.

Oost-Vlaanderen

Nieuwe gouverneur

Op 1 februari 2013 is Jan Briers benoemd tot gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen. Als regeringscommissaris en voorzitter van de deputatie is hij bemiddelaar en bruggenbouwer tussen de federale overheid, de Vlaamse overheid, het provinciebestuur en de lokale besturen. Binnen de federale bevoegdheid is hij mee verantwoordelijk voor de integrale veiligheid in Oost-Vlaanderen. De brandweer, het politiebeleid en het wapenvergunningenbeleid vormen de hoofdaccenten van zijn takenpakket.

Noodplanning

Oosterzele

Op 5 februari 2013 is Oosterzele getroffen door een windhoos die zware schade heeft aangericht aan de huizen. Op één lijn van ongeveer 700 meter lang en 20 meter breed werden daken afgerukt. De gemeentelijke fase van de noodplanning werd afgekondigd. Het was voor de gouverneur het eerste contact met de noodplanning. Hij is ter plaatse gegaan om de schade te bekijken en de bevolking te steunen. Op 15 november 2013 zijn de gevolgen van de windhoos als ramp erkend zodat de inwoners hun schade kunnen recupereren.

Wetteren

Op 4 mei 2013 om twee uur 's morgens is in Wetteren een trein ontspoord met giftige producten, vooral acrylnitril en butadien. De provinciale fase van de noodplanning is onmiddellijk afgekondigd en de gouverneur heeft de bestrijding van de ramp gecoördineerd, samen met de burgemeesters van Wetteren en Wichelen, de provinciale en gemeentelijke veiligheidscommissie, de spoorwegen en tal van Vlaamse en federale experts.

De provinciale fase heeft aangehouden tot 22 mei. In die periode zijn 1.979 bewoners geëvacueerd. Jammer genoeg is er één slachtoffer gevallen. In de ziekenhuizen hebben 397 personen verzorging gekregen. De bevolking was ongerust en het telefooninformatiecentrum heeft tot 3.000 oproepen per dag ontvangen. De ramp heeft opnieuw aangetoond hoe belangrijk het is:

- over goed opgeleide mensen te beschikken,
- over een gezamenlijk logboek te beschikken, dat raadpleegbaar is door de Commandopost Operaties en het coördinatiecomité,
- dat buurgemeenten samenwerken,
- dat kaartmateriaal voorhanden is.

De “lessons learned” uit deze noodsituatie zijn door alle gouverneurs besproken en zullen aanleiding geven tot opleidingen voor henzelf en voor hun ambtenaren bevoegd voor de noodplanning.

Burenbemiddeling

In 2011 is op initiatief van de FOD Binnenlandse Zaken voor de eerste maal een opleiding burenbemiddeling in Oost-Vlaanderen georganiseerd. In 2013 heeft de gouverneur de opleiding burenbemiddeling in eigen handen genomen en zijn zeventien personen uit acht verschillende gemeenten opgeleid tot burenbemiddelaar.

Het is de betrachting om de komende jaren het netwerk van burenbemiddelaars in Oost-Vlaanderen verder uit te breiden.

Provinciale campagne tegen alcohol achter het stuur

In 2013 is aan de Oost-Vlaamse politiezones gevraagd of er bereidheid was om de campagne “Maak jezelf geen

blaasjes wijs..." van de politiezone Aalter-Knesselare uit te voeren.

De campagne bestaat uit een samenwerking tussen de lokale politie en de restauranthouders waarbij blaaspijpjes ter beschikking worden gesteld van de restaurantbezoekers. Zo kunnen die nagaan of ze te veel gedronken hebben.

Tijdens de eindejaarsperiode 2013 is de campagne in 13 van de 29 Oost-Vlaamse politiezones uitgevoerd.

Vlaams-Brabant

Criminaliteitspreventie

Met de affiche "Horen, zien en melden" worden burgers gestimuleerd om verdachte handelingen zo snel mogelijk te melden. Door de burger vertrouwd te maken met het nummer 101 kan de politie meer inbrekers op heterdaad betrappen en inbraken voorkomen.

De website www.gevondenfietsen.be wordt bij de gemeenten gepromoot zodat burgers van thuis uit op zoek kunnen naar hun gestolen of teruggevonden fiets.

Op vraag van slachtofferbejegenaars bij de lokale en federale politie zijn 135 dozen "De Eerste Troost" verdeeld. Deze dozen zijn een hulpmiddel bij het verwerkingsproces van kinderen na een plots overlijden.

Burenbemiddeling

Het project burenbemiddeling is voortgezet. Er zijn in 2013 twee opleidingen voor 27 kandidaat-burenbemiddelaars georganiseerd. De gemeenten Herent en Kortenberg bieden sinds oktober 2013 ook burenbemiddeling aan.

Veilig verkeer

De diensten van de gouverneur ondersteunen, al dan niet in samenwerking met de provinciale diensten, handavings- en verkeersveiligheidsprojecten (veiligheidsgordel, rijden onder invloed, snelheid en alcoholintoxicatie). Dit gebeurt in overleg en samenwerking met de politiediensten.

Ter bevordering van de gordeldracht is de campagne "Bij mij ben je veilig" in 2013 herhaald met controles door de politiediensten en sensibiliserende acties naar de doelgroepen.

In samenwerking met De Lijn is veilig en alternatief (bus)vervoer aangeboden tijdens oudejaarsnacht via de campagne "Ligt de roes op de loer, denk aan veilig vervoer".

Aan gemeenten, belangenverenigingen en leerlingen van lagere scholen wordt gratis educatief materiaal verkeersveiligheid uitgeleend. Voor de openbare veiligheid en verhoogde verkeersveiligheid wordt de invoering van ANPR-camera's (met automatische nummerplaat herkenning) in de Vlaams-Brabantse politiezones voorbereid in samenwerking met de Vlaamse Overheid, de gemeenten en de lokale en federale politiediensten.

Civiele veiligheid

Met een brouwerij is een procedure afgesproken om te kunnen beschikken over een grote voorraad drinkwater in blikjes.

Met de twee regionale televisiezenders is een procedure afgesproken om een infobanner op het scherm te laten verschijnen wanneer de bevolking geïnformeerd moet worden.

Op 27 april 2013 is op de luchthaven van Zaventem de provinciale rampoefening "Fire Bird" georganiseerd. Deze simuleerde een incident tussen een vliegtuig en een tankwagen gevuld met kerosine.

Bij deze oefening is het bijzonder nood- en interventieplan luchthaven – Brussels Airport grondig getest. Onder andere de werking van de operationele coördinatie en de beleidscoördinatie onder leiding van de gouverneur zijn aan bod gekomen. Ook is het evacuatieplan van de luchthaven geactiveerd.

Deze oefening is nauwkeurig geëvalueerd en de resultaten zijn aan alle betrokken diensten meegedeeld.

Wapens

Sinds 25 mei 2013 zijn historische, folkloristische en decoratieve wapens (HFD-wapens) vergunningsplichtig. Er is een regularisatieperiode van één jaar voorzien en er is een informatiebrochure verspreid.

Met de wapenverantwoordelijken van de politiezones zijn twee ontmoetingen georganiseerd. Tijdens de eerste is de nieuwe regelgeving over HFD-wapens gekaderd. De tweede was een studiebezoek aan het Legermuseum, waar de verantwoordelijken meer uitleg hebben gekregen over HFD-wapens en hun identificatie.

West-Vlaanderen

Twee keer provinciale fase

Door de dichte mist is op 3 december 2013 een kettingbotsing ontstaan over een afstand van vier kilometer in de beide rijrichtingen op de A19 (Kortrijk-Ieper). De noodsituatie heeft plaatsgevonden op het grondgebied van twee West-Vlaamse gemeenten: Zonnebeke en Wervik. In overleg met de burgemeesters heeft de gouverneur de provinciale fase afgekondigd. De gouverneur heeft zijn crisiscel bij zich geroepen en is de beleidscoördinatie gestart vanuit Brugge, geadviseerd door zijn disciplines (brandweer, medische diensten, politie, civiele bescherming en defensie en crisiscommunicatie) en een afvaardiging van de betrokken gemeenten. Ondanks de moeilijke omstandigheden op het terrein is de hulpverlening behoorlijk vlot verlopen. Een uitgebreide evaluatie volgt in 2014 om mogelijke leerpunten op te lijsten.

De afhandeling van de kettingbotsing liep nog als voor de nacht van 5 op 6 december de "sinterklaasstorm" met mogelijke overstroming vanuit zee voorspeld werd. De gouverneur heeft de provinciale fase afgekondigd om de situatie op de voet te volgen. De kustgemeenten werden opgeroepen de nodige preventieve maatregelen te nemen. De meest kwetsbare kustgemeenten – Nieuwpoort, Bredene en Oostende – zijn die nacht door het oog van de naald gekropen. De kustverdedigingswerken, het dichten van schotten en sluizen en het leggen van bijna zandzakken door brandweer en civiele bescherming hebben het wassende water net kunnen tegenhouden ...

Aanpak grenscriminaliteit

In 2012 is de grensstreek met Frankrijk fel geteisterd door een reeks criminele feiten gepleegd door Noord-Franse daders. Vanaf het begin hebben diverse partijen zich ingezet om samen de veiligheid in de West-Vlaamse grensregio te herstellen. Op aangeven van de gouverneur heeft de bestuurlijk directeur-coördinator van Kortrijk in 2012 en 2013 verschillende gezamenlijke controleacties gecoördineerd op het grondgebied van de arrondissementen Kortrijk, Ieper en Doornik.

Daarnaast heeft de gouverneur op 8 maart 2013 in Kortrijk een veiligheidsconferentie georganiseerd rond grenscriminaliteit. Deze conferentie heeft onder meer geresulteerd in een provinciaal cameraplan waarbij in een eerste fase een 100-tal camera's met automatische nummerplaatherkenning (ANPR) zullen worden voorzien op vier assen: de autowegen en de op- en afritten, de grensstreek met Frankrijk en een aantal andere kritieke punten (de zogenaamde "West-Rood").

Om ervoor te zorgen dat de op te sporen nummerplaten voor alle politiezones beschikbaar en up-to-date zijn, heeft de gouverneur de Provinciale Interface voor Targetbeheer (PIT) ter beschikking gesteld van de zones.

Eind 2013 is er een aanzienlijke daling van het aantal zware feiten. Bovendien hebben enkele Franse criminelen al zware veroordelingen opgelopen.

Veiligheidsopleidingen

In het Provinciaal Opleidingscentrum voor Veiligheidsdiensten (POV) te Zedelgem heeft de politieschool weer drie klassen voor het basiskader (inspecteur) en een klas voor het middenkader (hoofdinspecteur) kunnen organiseren, naast de bijdrage aan de selectieproeven en de diverse opleidingsinitiatieven rond voortgezette vorming voor de lokale politie.

De brandweer- en ambulancierschool heeft zoals andere jaren opleidingen voor de civiele veiligheidsdiensten georganiseerd. Naast de diverse bedrijfsopleidingen vanuit de brandweerschool zijn ook praktijkgerichte opleidingen georganiseerd in de "evacuatiemodule zorginstellingen".

Het POV zal de komende jaren worden gerenoveerd. Het plan voorziet in de renovatie en uitbouw van de basisopleidingsinfrastructuur en ook (in een eerste fase) in twee grote oefeninfrastructuurprojecten: enerzijds het oefencentrum voor brandbestrijding van de brandweerschool (start werken begin 2014) en anderzijds het simulatiehuis voor tactische oefeningen van de politieschool (in ontwerp).

Administratief Arrondissement Brussel-Hoofdstad

Wapens

Het aantal dossiers voor het afleveren van vergunningen voor vuurwapens verhoogt voortdurend. Door het toenemende werkvolume en de evolutie van de wetgeving, is er beslist om de band met geprivilegieerde partners als de FOD Justitie, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Centraal Wapenregister, de federale gerechtelijke politie en de lokale politiezones te verbeteren, regelmatig vergaderingen te organiseren, de verwerking van de aanvragen en de betalingen te harmoniseren en te rationaliseren, alsook de communicatie naar het publiek te bevorderen.

Door de afschaffing van de lijst van historische, folkloristische en decoratieve wapens, is heel wat ondernomen om iedereen op dezelfde golflengte te brengen:

- deelname aan verschillende vergaderingen met de lokale politiezones,
- verspreiding van een brochure naar politiezones en particulieren,

redactie van een omzendbrief voor verzamelaars en wapenhandelaars en opmaak van de aan de nieuwe wetgeving aangepaste formulieren.

Veiligheid bij evenementen

De 19 Brusselse gemeenten zijn ondersteund bij de voorbereiding van evenementen via de ontwikkeling van twee hulpmiddelen:

- een unieke informatiefiche, die nuttige info bevat voor de verschillende hulp- en interventiediensten en voor de gemeenten;
- een evaluatierooster "Discipline 2" (medische, sanitaire en psychosociale hulpverlening), om te bepalen of een advies van de Commissie voor Dringende Geneeskundige Hulpverlening van Brussel-Hoofdstad (CODGH) moet worden gevraagd over eventuele preventieve maatregelen. Dit rooster gaat gepaard met een evenementenrapport, dat achteraf moet worden ingevuld en bezorgd aan de CODGH. Dit rapport maakt een eerste evaluatie mogelijk van de preventieve maatregelen die voorzien en/of ingezet zijn op de dag van het evenement.

Deze hulpmiddelen zijn voorgesteld en verspreid aan de gemeenten in 2013. Nieuwe versies, aangepast aan de resultaten van een eerste evaluatie, zullen in 2014 verdeeld worden.

Via deze hulpmiddelen wordt de preventieve aanpak bij de organisatie van evenementen gestroomlijnd. Het gaat om eenvoudige en universele documenten, waarvan het systematische gebruik zou moeten leiden tot een betere organisatie en veiligheid van evenementen.

De gemeente vraagt elke evenementenorganisator zo'n informatiefiche in te vullen. Enerzijds maakt deze fiche het de hulpdiensten mogelijk om een advies te formuleren, anderzijds sensibiliseert ze de organisatoren voor het belang van bepaalde parameters rond veiligheid.

De coördinatie gebeurt door de gemeentelijke ambtenaren die belast zijn met de noodplanning. Daartoe zijn informatiesessies georganiseerd.

Begin 2014 zal een oefeningensessie georganiseerd worden op basis van een scenario dat de afkondiging voorziet van een gemeentelijke fase tijdens een evenement op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Risicoanalyse

Er wordt ook gewerkt aan de toepassing van een nieuwe methodologie voor het uitwerken van een risicoanalyse binnen elke gemeente. Zo wordt voor het volledige grondgebied bekeken aan welke risico's de bevolking blootgesteld kan zijn, hoe deze risico's geminimaliseerd kunnen worden en hoe de hulpdiensten zich het best kunnen voorbereiden als er zich toch een noodsituatie voordoet. In eerste instantie is de analyse voor de gemeente Etterbeek uitgevoerd. Later volgen Ukkel, Brussel-Stad en Watermaal-Bosvoorde, om uiteindelijk aan alle gemeenten die dit wensen deze ondersteuning te kunnen bieden.

Henegouwen

Nieuwe gouverneur

Op 28 maart 2013 heeft Tommy Leclercq de eed afgelegd in handen van de minister-president van het Waals Gewest. Hij volgt Claude Durieux op als gouverneur van de provincie Henegouwen.

Opstelling van de gemeentelijke noodplannen

De wet bepaalt dat elke gemeente een algemeen nood- en interventieplan (ANIP) moet hebben. Zo'n multidisciplinair plan is een onontbeerlijk hulpmiddel voor de voorbereiding op en het beheer van crisissen of ongevallen die zich kunnen voordoen op het grondgebied van een gemeente. Het plan wordt opgesteld onder leiding van de burgemeester, in nauwe samenwerking met de nood- en interventiediensten van de gemeenten. De provinciegouverneur controleert of het plan is opgesteld volgens de reglementering en keurt het, in voorkomend geval, goed.

Om diverse redenen hebben sommige gemeenten een aanzienlijke vertraging opgelopen bij de opstelling van hun ANIP. Sinds zijn aantreden heeft de gouverneur de betrokken burgemeesters ontmoet en maatregelen getroffen om de opstelling van de plannen in het eerste deel van 2014 tot een goed einde te brengen.

Grensoverschrijdende veiligheid

De federale diensten van Henegouwen spelen een essentiële rol in het project Apport. Het doel van dit project, dat onder andere gefinancierd wordt door de Europese Fondsen voor Regionale Ontwikkeling, is te helpen bij de voorbereiding van de operationele plannen voor grensoverschrijdende risico's. Het betreft een hulpmiddel dat de communicatie, het overleg en de coördinatie op het vlak van preventie en interventie in het kader van de civiele veiligheid mogelijk maakt.

Via dit project, begonnen in 2010, zijn de grensoverschrijdende risico's in kaart gebracht en vervolgens geëvalueerd. Na deze evaluatie is het grensoverschrijdende luik van de noodplannen in overeenstemming gebracht. In februari 2013 heeft een grootschalige oefening plaatsgevonden om dit in de praktijk te brengen. Tot slot zijn de betrokken actoren en de bevolking gesensibiliseerd.

Het project Apport heeft een aanzienlijke vooruitgang mogelijk gemaakt in de grensoverschrijdende samenwerking, met als logisch gevolg een betere bescherming van de bevolking van de betrokken zones. Het project zou afgelopen in 2013, maar is verlengd tot juni 2014.

Luik

Europese projecten

Er is in 2013 grote vooruitgang geboekt in de grensoverschrijdende samenwerking in de Euregio Maas-Rijn dankzij het slagen van twee projecten van grote omvang:

EMRIC⁺ (in de sector van de noodplanning) heeft het mogelijk gemaakt een overeenkomst rond wederzijdse hulp te concretiseren tussen de veiligheidsregio Nederlands Zuid-Limburg en de provincie Luik. Dit project heeft eveneens geleid tot een crisiscommunicatieplan tussen de regio's van de Euregio Maas-Rijn;

EMROD (in de sector van de openbare orde) is ontstaan uit de werkzaamheden van de provinciale veiligheidscommissie. Door dit project is een eerste euregionale peiling verwezenlijkt over het veiligheidsgevoel en is de kennis van de fenomenen verbonden aan de problematiek van de verdovende middelen vergroot.

Bovendien is op 27 november 2013 een grootscheepse politonele veiligheidsoefening georganiseerd in Düren. Daar zijn ervaringen uitgewisseld tussen de Belgische, Duitse en Nederlandse politie.

Biometrisch systeem

Sinds 1 augustus worden biometrische paspoorten afgeleverd aan buitenlanders die in de provincie Luik verblijven en aan Belgen die in het buitenland verblijven. Voor 2013 ging het om ongeveer 1.000 paspoorten en reisdocumenten. Het loket is uitgerust met nieuw materiaal, waaronder een scanner om de foto's van de aanvragers te digitaliseren, een vingerafdrukscanner en een toestel voor elektronische handtekeningen.

Blijde intrede

De provincie Luik is in 2013 vereerd met vier belangrijke koninklijke bezoeken: de "blijde uittrede" van Albert II en Paola in Eupen en Luik in juli, evenals de "blijde intrede" van Filip en Mathilde in Luik en Eupen in oktober.

Nucleair plan

Na de oefening Pégase en de aangebrachte verbeteringen heeft de ministeriële overheid het nieuwe provinciale bijzonder nood- en interventieplan voor de kerncentrale van Tihange op 4 oktober 2013 goedgekeurd.

Multidisciplinaire crisisoefening

Er is een geïntegreerde oefening uitgewerkt om de ambtenaar die belast is met de crisiscommunicatie, te confronteren met de praktijk binnen een multidisciplinair crisisbeheer. Deze oefening, die uniek is in België, is het resultaat van een samenwerking tussen de provinciale brandweerscholen, de dringende medische hulpverlening, de politie en de administratie.

Deze opleiding is sinds juli 2013 erkend door de gewestelijke opleidingsraad, hetgeen de deur opent voor een opwaardering van deze opleiding voor de loopbaan van de ambtenaren in Wallonië.

Luxemburg

Civiele veiligheid

Het provinciaal gouvernement is betrokken bij de hervorming van de brandweer. In de provincie Luxemburg komen

de administratieve grenzen van de toekomstige hulpverleningszone overeen met die van de provincie.

Samen met de gemeenten en de brandweerkorpsen, heeft het provinciaal gouvernement het initiatief genomen tot een efficiënte samenwerking. Het doel is tot schaalvergrotingen te komen, door alle middelen en bevoegdheden onder elkaar te verdelen en door pragmatische oplossingen te vinden in een geest van transversaliteit. In 2014 zal dit beleid voortgezet, versterkt en gestructureerd worden, zodat er een voortdurende verbetering is van de veiligheid voor de burgers.

Tegelijkertijd bereidt het provinciaal gouvernement zich voor om het toezicht op de toekomstige hulpverleningszone in te voeren. Er zijn al interne procedures opgestart. Samenwerking staat centraal.

Noodplanning

De samenwerking met de gemeentelijke overheden is voortgezet en versterkt: ontwikkeling van een provinciaal platform voor de uitwisseling van informatie en voor de terbeschikkingstelling van de noodplannen, aanwending van de "provinciale" informaticacapaciteit voor het beheer van de databanken enz.

Het jaar 2013 is gekenmerkt door aanzienlijke technologische vooruitgang: de overgang naar een verbeterde versie van de software voor noodplanning die gebruikt wordt in de gemeenten en de verbetering van het beveiligde uitwisselingsplatform (met de integratie van de voorafgaande interventieplannen van Discipline 1).

In het planningsbeleid wordt gestreefd naar homogeniteit, coherentie en gestandaardiseerde procedures. Bij de ontwikkeling van de plannen in al hun facetten (interne planning van de ondernemingen en ziekenhuizen, specifieke planning voor grote bijeenkomsten enz.) is er sprake van een efficiënte samenwerking met de operationele prezone, de gezondheidsintercommunale enz.

In 2013 is de nadruk gelegd op de Seveso-planning, die betrekking heeft op de Seveso-bedrijven (hoge en lage drempel) in de provincie Luxemburg.

Toezicht op de lokale politiezones

De politiezones krijgen advies en ondersteuning in het kader van de overheidsopdrachten, om op problemen te anticiperen en dwangmaatregelen in de mate van het mogelijke te vermijden. Er is een eerste stap gezet in de richting van een "auditbeleid", dat geconsolideerd zal worden in 2014.

Bijzondere veldwachters

Het jaar 2013 is voornamelijk gewijd aan de organisatie van een basisopleiding, die zal plaatsvinden in 2014. Deze opleiding zal gebeuren in samenwerking met het provinciaal gouvernement van Namen, de "Service public de Wallonie" (UAB en DNF) en het Provinciaal Opleidingsinstituut.

Namen

Dvd "Slachtoffer: gebruiksaanwijzing"

Op basis van een idee van de politiezone Haute Meuse heeft de gouverneur ondersteuning verleend aan de creatie van een dvd. Deze dvd beschrijft de weg die een klacht aflegt en het parcours van een slachtoffer van een gerechtelijk feit. Deze film van een 30-tal minuten vormt een didactisch hulpmiddel. Hij toont de verschillende fases (vanaf de oproep naar de politiediensten tot de strafzaak) en stelt de politie, gerechtelijke en psychosociale aanpak in het licht.

De film is verwezenlijkt met de medewerking van een lokale televisieomroep. De acteurs zijn eigenlijke personeelsleden van politie, justitie en centra voor slachtofferhulp. De dvd is op 25 september 2013 in avant-première voorgesteld aan alle betrokken diensten en verspreid naar alle politiediensten in de provincie Namen.

Folder "Vakantie-uittocht"

De diensten van de gouverneur hebben, in samenwerking met de federale wegpolitie, een folder uitgewerkt voor de automobilisten die op vakantie vertrekken. Deze folder bevat adviezen en aanbevelingen over de lading van een voertuig en de aaneenkoppeling, de preventie van slaperigheid achter het stuur en de inachtneming van de regels rond verkeersveiligheid.

Deze folder is ruim verspreid tijdens de sensibiliseringsactie van 27 juli 2013 op de stopplaats van Wanlin op de E411, samen met de wegpolitie, Mobilinfo en diverse partners.

Dit initiatief past in het kader van het globale preventiebeleid rond verkeersveiligheid in de provincie Namen.

Comex: sleutel-op-de-deur-oefening

Het is niet alleen verplicht maar ook noodzakelijk om oefeningen rond crisisbeheer te organiseren en de noodplannen te testen. Enerzijds om vertrouwd te raken met en het oefenen van het beheer van noodsituaties, anderzijds om de plannen en procedures te verbeteren op basis van debriefings.

De gemeenten ondervinden soms problemen om zo'n oefeningen te organiseren, voornamelijk door een gebrek aan middelen. Daarom is aan de gemeenten die dit wensen (en die over een goedgekeurd algemeen nood- en interventieplan beschikken) voorgesteld om deel te nemen aan Comex, een zogenaamde "sleutel-op-de-deur-oefening". Na een test in Floreffe in maart 2013 zijn dergelijke oefeningen georganiseerd in Sombreffe en Somme-Leuze. Andere oefeningen zijn voorzien voor 2014.

Comex komt bovenop de andere acties van de gouverneur en zijn diensten om de gemeenten van de provincie Namen te helpen en te ondersteunen bij hun opdrachten op het vlak van noodplanning en crisisbeheer. Het gaat bijvoorbeeld om het ter beschikking stellen van een stramen van een gemeentelijk algemeen nood- en interventieplan en de verwezenlijking van een vademecum voor de overheden.

Waals-Brabant

Provinciaal Crisiscentrum

De werking van het Provinciaal Crisiscentrum is aanzienlijk verbeterd. Zo is er een geautomatiseerd alarmsysteem ontwikkeld om teams op te roepen in geval van crisissen.

Bovendien is het Crisiscentrum sterker aanwezig op de sociale netwerken. De site www.crisebw.be is overgebracht naar een nieuw platform om de burgers snel te informeren over verschillende noodsituaties. Aan de bevolking is het begrip "zelfredzaamheid" bijgebracht: er is praktische info verspreid waarmee gezinnen zich op een noodsituatie kunnen voorbereiden.

Daarnaast heeft het personeel van de noodplanning een opleiding gekregen in het gebruik van de GIS-cartografie (geografisch informatiesysteem). Ten slotte zijn monodisciplinaire groepen ASTRID opgericht wat Discipline 5 (informatie) betreft.

Provinciale noodplanning

Het provinciaal algemeen nood- en interventieplan is aangepast en verbeterd naar aanleiding van de ervaringen bij de oefeningen UCBex, TELECOMex en TILex. Ook is de goedkeuringsprocedure voor het bijzondere Seveso- plan van een onderneming opgestart, met naleving van de procedures voor raadpleging van de bevolking.

Gemeentelijke noodplanning

Omdat de gemeenten op dit vlak nog niks ondernomen hadden, is het opstellen van de gemeentelijke nood- en interventieplannen versneld. Na een rondetafelgesprek met de noodplanningsambtenaren zijn afspraken gemaakt om de gemeenten te begeleiden bij dit proces.

Comex, een sleutel-op-de-deur-oefening aan de hand waarvan de gemeenten hun goedgekeurd noodplan kunnen testen, is ontwikkeld en succesvol getest in Ottignies – Louvain-La-Neuve.

Vorbereiding van evenementen

De diensten van de gouverneur zijn nauw betrokken bij de voorbereiding van grote evenementen in de provincie, zoals het "Concert à 5 euros" (12.000 deelnemers), de blijde intrede van Filip en Mathilde en de "24 heures vélo de Louvain-la-Neuve".

Horizontale ondersteuning

De horizontale diensten ondersteunen de algemene directies van de [FOD Binnenlandse Zaken](#) bij de uitoefening van hun dagelijkse opdrachten. Ze bieden ondersteuning op diverse vlakken, waaronder personeelsbeheer, budget, ICT, interne audit en inspectie, communicatie, bescherming op het werk en internationale aangelegenheden.

Personeel en organisatie

Personeelsbestand en budget

In 2013 is opnieuw een lineaire besparing doorgevoerd, zoals bij alle departementen. De ministerraad heeft wel bijkomende kredieten toegekend om bij de 112-centra voor noodoproepen, de Dienst Vreemdelingenzaken, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

medewerkers te kunnen aanwerven voor prioritaire projecten. Door deze toename van het aantal personeelsleden is het personeelsbudget in 2013 gestegen tot 294.215.000 euro.

Daarnaast is in 2013 de federalisering afgerond van het gemeentepersoneel tewerkgesteld in de 100-centra.

Nieuwe loopbaan

In 2013 is de nieuwe geldelijke loopbaan voor de federale personeelsleden voorbereid. Die gaat van start op 1 januari 2014.

De invoering van die nieuwe loopbaan heeft een aanpassing gevergd van de personeelsdatabank met de nieuwe weddeschalen, nazicht van de bestaande weddefiches, infosessies, antwoorden op tal van interpretatievragen over de nieuwe reglementering en organisatie van overdracht van de gegevens inzake evaluatie uit Crescendo.

De specificiteit van de geldelijke loopbanen van het operationeel en veiligheidspersoneel alsook van de 112-operators is gevrijwaard en tegelijk ingepast in de nieuwe filosofie dat de geldelijke loopbaan verder gestuurd moet worden door de evaluatie van de personeelsleden.

“In 2013 is de nieuwe geldelijke loopbaan voor de federale personeelsleden voorbereid, die op 1 januari 2014 van start gaat. De invoering van die nieuwe loopbaan heeft een aanpassing gevergd van de personeelsdatabank.”

Selecties

Sinds januari 2013 moeten ook alle contractuele selecties volledig via Selor verlopen. Om op een zo optimaal mogelijke manier selecties te kunnen blijven realiseren, is er maandelijks overleg met Selor en zijn binnen de FOD 26 mensen opgeleid om gecertificeerd juryvoorzitter te kunnen zijn.

Om de interne mobiliteit binnen het departement aan te zwengelen, is een “job day” georganiseerd, waar alle medewerkers konden kennismaken met de verschillende diensten van de FOD.

De FOD is ook gestart met een mutatedatabank, waarin medewerkers zich kunnen inschrijven als zij geïnteresseerd zijn om van functie te veranderen. Daardoor is de interne mobiliteit in 2013 sterk gestegen en hebben tal van medewerkers de gelegenheid gehad positief te evolueren in hun loopbaan.

Leiderschap

Er is in 2013 geïnvesteerd in de ontwikkeling van leidinggevendenden, met de start van een verplichte 360°-feedback voor elke leidinggevende. Dat rapport wordt telkens besproken tijdens een coachingsgesprek, dat tevens leidt tot de opmaak van een persoonlijk ontwikkelingsplan.

Reorganisatie

Om de dienstverlening en efficiëntie te verbeteren, is de Stafdienst Personeel en Organisatie gestart met een interne reorganisatie. Hiertoe zijn in 2013 alle P&O-processen geanalyseerd en hertekend en is een eerste reeks opleidingen gegeven.

In vaste contactteams, elk verantwoordelijk voor specifieke directies, zullen polyvalente medewerkers instaan voor het volledige dossierbeheer en vertrouwd zijn met de specificiteit van de directies in kwestie. Deze “business units” gaan van start op 1 januari 2014.

Efficiënt beheer van de middelen

Naar aanleiding van het OPTIFED-project “costing-out” is het netwerk “efficiency” opgestart. Via dat netwerk is informatie verzameld over diverse thema’s: energie, gas en water, postverzending, mobiele telefonie, contracten met de NMBS en de combi-abonnementen NMBS-MIVB.

In 2013 heeft de werkgroep “efficiency” beslist dat dienstreizen enkel nog in tweede klasse gebeuren. Er is ook een algemene dienstnota opgesteld met afspraken voor de rationalisatie van het postgebruik en een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Fedopress, de drukkerij van de FOD Financiën. Verder zijn er afspraken gemaakt over de te gebruiken enveloppen voor verzending en is het gebruik van combi-abonnementen NMBS-MIVB beperkt.

Begroting en beheerscontrole

Nieuwe boekhouding

Sinds 1 januari 2012 beschikt de FOD Binnenlandse Zaken over een uniek, geïntegreerd, volledig, krachtig, snel en veilig informaticasysteem voor de boekhouding. Er wordt verder gestreefd naar de integratie van alle processen

met betrekking tot de cyclus van de aankopen (uitgaven) en de ontvangsten om het beheer ervan te vergemakkelijken en daarbij de controle-, transparantie- en rapporteringsmechanismen te bevorderen.

Besparingen en budgettaire behoedzaamheid

Sinds 2012 vereist de economische en financiële crisis drastische besparingsmaatregelen, op initiatief van de federale regering.

Deze maatregelen uiten zich op twee manieren op het niveau van de FOD's en POD's: definitieve besparingen op de ter beschikking gestelde middelen en maatregelen rond budgettaire behoedzaamheid om het gebruik van de toegekende middelen te beperken.

In 2013 betekent dit voor de FOD Binnenlandse Zaken besparingen van ongeveer 2 % op de personeelskredieten, van 6 % op de werkings- en investeringskredieten en van 9 % op de subsidies die hij toekent.

Het beleid van budgettaire behoedzaamheid is in drie fases verlopen. Allereerst zijn de ter beschikking gestelde middelen gedeeltelijk vrijgegeven met een regelmatige monitoring van de betaalde uitgaven. Vervolgens, vanaf september, zijn enkel de uitgaven gemachtigd die door de minister van Begroting als verplicht en/of onvermijdelijk werden erkend. Tot slot heeft de regering besloten om het begrotingsjaar 2013 voortijdig af te sluiten op 22 november waardoor, behoudens zeldzame uitzonderingen, elke nieuwe uitgave vanaf deze datum verboden werd.

Deze bijzonder zware procedures zijn niet zonder operationele gevolgen voor de werking van de diensten en dat zal ook zo zijn in 2014.

Interne audit en inspectie

Opdrachten

In 2013 zijn binnen verschillende diensten van de FOD Binnenlandse Zaken 17 auditactiviteiten uitgevoerd. Daarnaast hebben 13 opvolgingsactiviteiten plaatsgevonden betreffende de evolutie van de verbeteracties naar aanleiding van vorige audits.

De auditopdrachten hebben elk jaar betrekking op verschillende diensten en onderwerpen. Er wordt in het bijzonder aandacht besteed aan:

- het verzekeren van de continuïteit van de essentiële activiteiten van de FOD;
- het naleven van de rechten van de mens en van de burgerrechten;
- het toezien op het integere gedrag van de personeelsleden;
- het correct beheren van de financiën, de aankopen en de voorraden;
- het correct toepassen van de wetgeving en de reglementering;
- het waken over het feit dat de beslissingen tegenover derden gegrond en gemotiveerd zijn;
- het zorg dragen voor het imago van de FOD.

Aanbevelingen

De auditrapporten bevatten aanbevelingen om het beheer van de diensten en hun activiteiten te verbeteren, zoals: het stockbeheer ontwikkelen om de continuïteit van de activiteiten te garanderen en eventuele diefstallen, verliezen of verspillingen efficiënt op te sporen;

- de samenwerking met de partners versterken en uitbreiden;
- de informatie-uitwisseling binnen de dienst verbeteren;
- de principes van duurzame ontwikkeling concreet integreren in het beheer van de activiteiten;
- de modaliteiten ter ondersteuning van de nieuwe medewerkers definiëren om een complete en eenvormige kennisoverdracht te verzekeren;
- specifieke maatregelen ontwikkelen voor het beheer van belangenconflicten en voor de scheiding van functies voor gevoelige activiteiten.

Intern beheersingssysteem

De adviesopdracht in het kader van de ontwikkeling van een intern beheersingssysteem binnen de FOD is in 2013 voortgezet, alsook de coördinatie van de werkgroep die daartoe in 2012 is opgericht.

Het doel is een gezamenlijk en doeltreffend beleid op dat vlak uit te werken om zich ervan te verzekeren dat de risico's die een bedreiging vormen voor de doelstellingen van de FOD, duidelijk geïdentificeerd en op een redelijke wijze beheerst worden.

Informatie en communicatie

In het kader van de besparingen en de modernisering is in 2013 voor het eerst enkel een elektronische versie van

het activiteitenverslag gemaakt.

Ook het personeelsblad is volledig digitaal gegaan. De papieren versie is afgeschaft en voortaan worden alle artikels via intranet gepubliceerd. In 2013 zijn ongeveer 25 artikels via deze elektronische weg bekendgemaakt.

In 2013 is de website van de FOD Binnenlandse Zaken (www.ibz.be) 254.631 keer bezocht. Er zijn 525.927 pagina's geopend en 182.017 unieke bezoekers geteld.

Er is volop gewerkt aan een nieuwe website, die in 2014 het daglicht zal zien, thematisch opgebouwd zal zijn en als portaalsite zal fungeren voor de andere websites van de FOD.

Ook het intranet IBZnet krijgt in 2014 een facelift, met de overschakeling op een nieuwe versie van de beheerssoftware, een aangepaste structuur en een grotere gebruiksvriendelijkheid.

Al dan niet in samenwerking met een productiehuis, zijn een tiental video's gemaakt voor verschillende diensten van de FOD, onder andere over de academische zitting naar aanleiding van het afscheid van de voorzitter van het directiecomité Monique De Knop, over de Europese rampoefening [EUBelmodex](#) en over schijnhuwelijken en gedwongen huwelijken.

Klachtenbeheer

In 2013 heeft de FOD Binnenlandse Zaken 224 klachten van burgers binnengekregen en 2 van personeelsleden. Daarvan waren er 93 ontvankelijk.

De ontvankelijke klachten zijn verscheiden en situeren zich in de verschillende bevoegdheidsdomeinen van het departement. 43 klachten waren gegrond.

Juridische ondersteuning

De juridische ondersteuning bestaat in het verschaffen van informatie en advies. De voornaamste taak is de behandeling en opvolging van de geschillen voor de hoven en rechtbanken, de Raad van State, het Grondwettelijk Hof en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

Daarnaast worden adviezen verleend over en eventuele bemerkingen geformuleerd bij de door de advocaten opgestelde besluiten (voor de rechtbanken) en memories (voor de Raad van State en het Grondwettelijk Hof). Andere directies worden ondersteund bij de redactie van memories voor de Raad van State.

Sociale dienstverlening

Personeelsleden kunnen de nodige morele en materiële bijstand genieten, zowel in hun privé- als in hun beroepsleven.

Er kan rechtstreeks contact opgenomen worden met de maatschappelijk assistenten in geval van administratieve problemen, relationele moeilijkheden, ziekte, psychische problemen, financiële zorgen ... Sommige aanvragen kunnen aanleiding geven tot een huisbezoek.

De FOD kan financieel bijdragen via:

- een tussenkomst in de medische kosten,
- een uitzonderlijk hulpgeld,
- een sociale lening van maximaal 1.859 euro,
- een voorschot op de wedde.

Preventie en bescherming op het werk

Gebruik van brandblussers

In 2013 is een interne opleiding georganiseerd over het gebruik van brandblussers en brandslangen.

Na een voorstelling van de verschillende blusmiddelen heeft het personeel zich vertrouwd kunnen maken met het gebruik ervan. Het didactisch materiaal was zonder gevaar: het ging om elektronische brandblussers en branden die gesimuleerd werden op een scherm. De opgeleide personen hebben hun collega's kunnen doorgeven wat ze geleerd hebben.

Deze opleiding zal in 2014 aan andere ambtenaren van de FOD aangeboden worden.

Arbeidsongevallen

In 2013 zijn er twee zware arbeidsongevallen geweest:

- een ongeval met een agent van de Civiele Bescherming van Liedekerke tijdens het achteruitrijden met een dienstvoertuig,
- een ongeval in de operationele eenheid van de Civiele Bescherming van Crisnée bij het gebruik van de zandzakmachine.

Zoals steeds zijn deze ongevallen geanalyseerd. Er is telkens een uitvoerig verslag over de omstandigheden en de oorzaken van het ongeval opgesteld en doorgegeven aan de dienst Toezicht op het Welzijn op het Werk. Er zijn geschikte preventiemaatregelen voorgesteld aan de hiërarchie om te voorkomen dat dergelijke ongevallen zich herhalen.

Internationale aangelegenheden

Verschillende bevoegdheden van de FOD kennen internationale aspecten. Deze worden gecoördineerd om erover te waken dat de medewerkers van de FOD tijdens hun internationale contacten steeds het beleid van de FOD vertolken. De belangrijkste internationale dossiers waarbij de FOD betrokken is, gaan over politie en veiligheid, het beheer van identiteitsfraude, civiele veiligheid en crisisbeheer, alsook asiel en migratie.

De FOD bereidt de dossiers voor van de minister van Binnenlandse Zaken en de staatssecretaris voor Asiel en Migratie wanneer deze deelnemen aan internationale vergaderingen. Naast de zes Europese ministerraden waaraan zij in 2013 deelgenomen hebben, worden er regelmatig bilaterale vergaderingen georganiseerd. Tijdens deze vergaderingen spreken de minister en de staatssecretaris over het algemeen met hun buitenlandse collega's. Er is bovendien een akkoord ondertekend tussen de Belgische en Franse ministers van Binnenlandse Zaken om doeltreffender te kunnen strijden tegen de grensoverschrijdende criminaliteit. Het bezoek van de staatssecretaris in Algerije en in de Democratische Republiek Congo kadert in het beheer van de migraties.

In 2013 zijn heel wat belangrijke dossiers opgevolgd en gecoördineerd, zoals:

- de voltooiing van het wetgevend pakket om het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (CEAS) af te ronden,
- de voltooiing van het wetgevend pakket over de modernisering van de Schengen-ruimte,
- de invoering van het nieuw Europees mechanisme inzake civiele veiligheid,
- de aanwending van de fondsen "Binnenlandse Zaken" gelinkt aan het nieuw Europees budgettair kader 2014-2020.

In 2013 zijn onder andere dossiers in verband met het gemeenschappelijk Europees asielstelsel, de modernisering van de Schengen-ruimte en het Europees mechanisme inzake civiele veiligheid opgevolgd en gecoördineerd."

Voorts wordt erover gewaakt dat de Europese richtlijnen tijdig en op een correcte manier in de Belgische wetgeving worden omgezet. In 2013 zijn twee richtlijnen omgezet. De FOD heeft op het einde van het jaar een achterstand voor twee richtlijnen. Eén ervan zal begin 2014 omgezet moeten worden.

Twee inbreukdossiers van de Europese Commissie hebben rechtstreeks betrekking op de FOD Binnenlandse Zaken. Deze dossiers zouden eveneens begin 2014 geregeld moeten worden.

Tot slot is de FOD tussengekomen in acht prejudiciële geschillen voor het Europese Hof van Justitie. Deze zaken hadden veelal betrekking op asiel (in het bijzonder op de "kwalificatierichtlijn asiel") en migratie.

Duitse vertalingen

In 2013 heeft de Centrale Dienst voor Duitse Vertaling (CDDV) 264 wetten, besluiten en omzendbrieven naar het Duits vertaald. Hij heeft eveneens Boek II van het Sociaal Strafwetboek, het Eerste Boek van het Wetboek van Strafvordering en de artikelen 1.386 tot 1.723 van het Gerechtelijk Wetboek vertaald. Deze vertalingen zijn bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. In het kader van de herziening van de grondwet is de Duitse versie van 42 artikelen voorbereid.

Als dienst van de FOD Binnenlandse Zaken verzekert de CDDV de vertaling naar het Duits van documenten die bestemd zijn voor een Duitstalig publiek (454 dossiers in 2013). Als administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie heeft de CDDV tariefovereenkomsten gesloten met 7 FOD's, 1 POD, 1 federaal agentschap, het INR en het RIZIV voor de vertaling van de reglementaire teksten. In zijn hoedanigheid van overheidsdienst stelt de CDDV zijn drietalige terminologische databank en zijn Duitse vertalingen van de wetgeving en reglementering ter beschikking van het publiek via zijn website (www.scta.be) en beantwoordt hij de talrijke informatieaanvragen van het publiek en van de administraties.

Rampenschade

Erkenning van rampen

Om een slachtoffer van een natuurramp schadeloos te kunnen stellen, moet die ramp erkend worden in een

Koninklijk Besluit waarover de ministerraad beslist. Rampenschade verzamelt daartoe de nodige wetenschappelijke en financiële informatie om een dossier samen te stellen dat de minister van Binnenlandse Zaken aan de ministerraad voorlegt.

In 2013 zijn twaalf natuurrampen en één uitbreiding erkend.

Schadeloosstelling van slachtoffers

Zodra het Koninklijk Besluit tot erkenning gepubliceerd is, hebben de slachtoffers drie maanden de tijd om een aanvraag tot financiële tussenkomst in te dienen bij de provinciegouverneur. Rampenschade controleert de gegrondheid van de beslissingen die de gouverneur neemt.

In 2013 is 14.705.552 euro toegekend en 14.071.548 euro uitbetaald.

Staatshervorming

In oktober 2013 is de regionalisering van de rampenschade van start gegaan. Verschillende vergaderingen hebben plaatsgevonden om de gewesten voor te bereiden om vanaf 1 juli 2014 in te staan voor de erkenning van de rampen, de behandeling van de aanvragen en de schadeloosstelling van de slachtoffers.

Verbeteringen voor de burger

De website www.rampen.be, het "vademecum" en de gebruikershandleiding zijn herwerkt om ze toegankelijker en leesvriendelijker te maken.

Contact

Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken

Leuvenseweg 1, 1000 Brussel
T 02 500 21 11
F 02 500 21 28
info@ibz.fgov.be
www.ibz.be

Algemene Directie Civiele Veiligheid

Leuvenseweg 1, 1000 Brussel
T 02 500 21 11
F 02 500 23 65
www.civieleveiligheid.be

Algemene Directie Veiligheid en Preventie

Waterloolaan 76, 1000 Brussel
T 02 557 33 99
F 02 557 33 67
vps@ibz.fgov.be
www.besafe.be

Algemene Directie Crisiscentrum

Hertogsstraat 53, 1000 Brussel
T 02 506 47 11
F 02 506 47 09
crisiscentrum@ibz.fgov.be
www.crisiscentrum.be

Algemene Directie Instellingen en Bevolking

Park Atrium, Koloniënstraat 11, 1000 Brussel
T 02 518 21 31
F 02 518 26 31
callcenter.rrn@rrn.fgov.be
www.ibz.rrn.fgov.be

Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken

WTC II, Antwerpsesteenweg 59B, 1000 Brussel
T 02 793 80 00
F 02 274 66 91
helpdesk.dvzoe@dofi.fgov.be
www.dofi.fgov.be

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen

WTC II, Koning Albert II-laan 26A, 1000 Brussel

T 02 205 51 11

F 02 205 51 15

cgvs.info@ibz.fgov.be

www.cgvs.be

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Gaucheretstraat 92-94, 1030 Brussel

T 02 791 60 00

F 02 791 62 26

info.rvv-cce@ibz.fgov.be

www.rvv-cee.be

Federale diensten van de gouverneurs*Provincie Antwerpen*

AMCA-gebouw, Italiëlei 4 bus 16, 2000 Antwerpen

T 03 204 03 20

F 03 204 03 73

www.provant.be

Provincie Limburg

Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt

T 011 23 80 62

F 011 23 80 66

federaal@limburg.be

www.limburg.be

Provincie Oost-Vlaanderen

Kalandeberg 1, 9000 Gent

T 09 267 88 10

F 09 225 23 38

www.oost-vlaanderen.be

Provincie Vlaams-Brabant

Provincieplein 1, 3010 Leuven

T 016 26 70 78-79

F 016 26 70 71

www.vlaamsbrabant.be

Provincie West-Vlaanderen

Koning Albert I-laan 1/5 bus 6, 8200 Brugge

T 050 30 16 11

F 050 30 16 00

www.west-vlaanderen.be/federaal

Administratief Arrondissement Brussel-Hoofdstad

Koloniënstraat 56, 1000 Brussel

T 02 507 99 11

F 02 507 99 33

www.brugouverneur.irisnet.be

Provincie Henegouwen

Rue Verte 13, 7000 Mons

T 065 39 64 45

F 065 36 03 70

www.hainaut.be

Provincie Luik

Place Notger 2, 4000 Liège

T 04 232 33 34

F 04 223 79 44

www.provincedeliege.be

Provincie Luxemburg

Place Léopold 1, 6700 Arlon

T 063 24 53 32

F 063 22 10 32
www.gouverneur-luxembourg.be

Provincie Namen
Place Saint-Aubain 2, 5000 Namur
T 081 25 68 68
F 081 23 19 47
www.gouverneurnamur.be
www.securiteprovincenamur.be

Provincie Waals-Brabant
Chaussée de Bruxelles 61, 1300 Wavre
T 010 23 67 20
F 010 23 67 30
www.gouverneurbw.be
www.brabantwallon.be